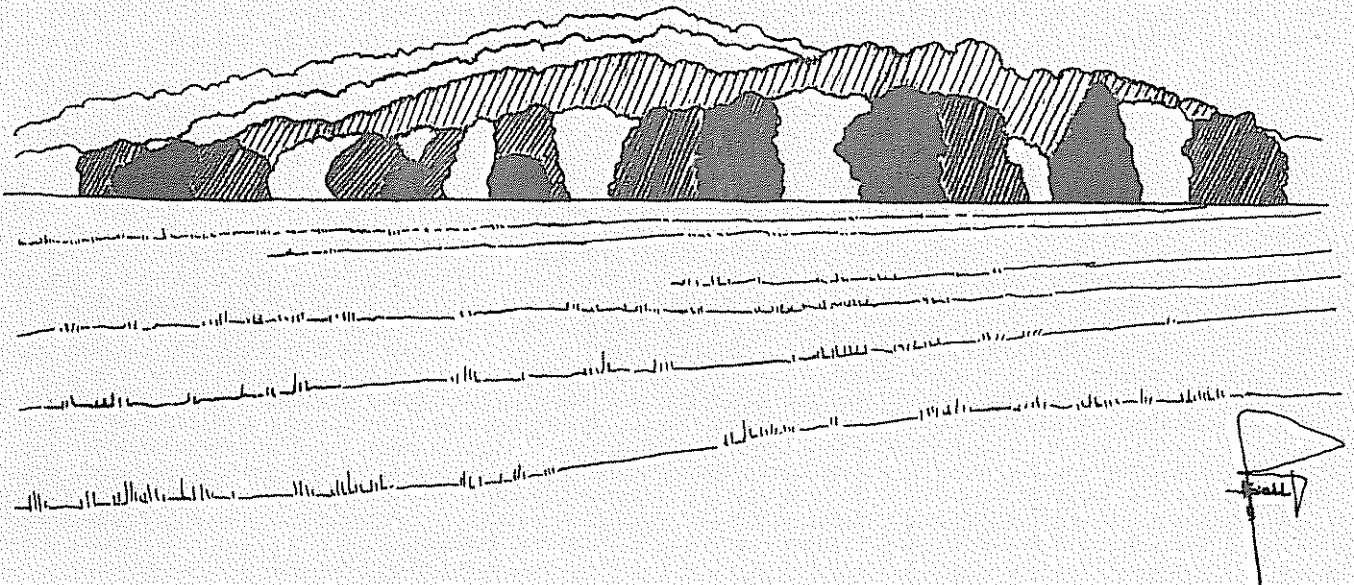

LÄNSSTYRELSEN I MALMÖHUS LÄN

NATURVÅRDSSENHETEN

MEDDELANDE NR 1981:3

Allarps berg

Författarna är ensamma ansvariga
för
rapportens innehåll och bedömningar

Tryckt av Länsstyrelsen i Malmöhus län 1981
ISSN 0349-1420

NATURVÅRDSUNDERSÖKNING

AV

ALLARPS BERG

Torleif Bramryd och Leif Unosson

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	Sid	
1	INLEDNING	1
2	METODIK OCH ARBETSMOMENT	2
3	TOPOGRAFI OCH LÄGE	4
	3.1 Geografiskt läge	4
	3.2 Topografi	4
	3.3 Markanvändning och landskapsbild	4
4	GEOLOGI	6
	4.1 Berggrund	6
	4.2 Jordarter	9
5	KLIMAT	11
6	HISTORIK	12
7	VEGETATION	14
	7.1 Allmän vegetationsbeskrivning	14
	7.2 Beskrivning av skogstyper	14
	7.2.1 Bokskog	14
	7.2.2 Avenbokskog	15
	7.2.3 Alm-ask-lind- och lönnskog	16
	7.2.4 Alskog	17
	7.2.5 Granskog	17
	7.3 Beskrivning av fältskiktets växtsamhällen	17
	7.4 Successionsförlopp	21
8	FAUNA	23
9	REKREATION OCH FRILUFTSLIV	25
10	SAMMANFATTANDE UTVÄRDERING AV OMRÅDETS NATURVÄRDEN	26
11	LITTERATUR	28
 <u>KARTOR</u>		 30
1	Översigtskarta	
2	Allarps berg - undersökningsområdet	
3	Markanvändning 1831 - 1833 (områdesindelning enl skiftesbeskrivning)	
4	Markanvändning 1831 - 1833 (steniga områden samt ängs- och kärrpartier)	

	Sid
5	Markanvändning enligt ekonomiska kartan 1917 för naturreservatet S Hultarp och Allarps berg
6	Fältskiktsvegetation
7	Nutida markanvändning och trädskiktsskarta
8	Framtida markanvändning
9	Bandprofil och storrutor för vegetationsanalys
10	Friluftsanordningar och fotopunkter

<u>TABELLER</u>	40
-----------------	----

1	Småruteanalys (våraspekt)
2	Småruteanalys (högsommaraspekt)
3	Bandprofil
4	Utdrag ur "Handlingar rörande lagaskifte och stängsel- delning uti Esperöds by, Onsjö härad Hallaröds socken" upprättad 1831 - 1841
5	Fjärilsfauna
6	Fågelfauna
7	Däggdjursfauna

<u>FOTOBILAGA</u>	58
-------------------	----

1 INLEDNING

Naturvårdsinventeringen av Allarps berg utfördes våren och sommaren 1979 på uppdrag av länsstyrelsen i Malmöhus län. Målsättningen har varit att beskriva naturförhållandena vid Allarps berg avseende landskapsbild, geologi samt florans och faunans struktur. Undersökningen har också omfattat en historisk utredning över tidigare markanvändning inom området. Förslag till skötselplan har upprättats med beaktande av framkomna och redovisade uppgifter.

Området omfattas för närvarande av ett förordnande enligt 19 § naturvårdslagen men föreslås i naturvårdsplanen för Malmöhus län avsättas som naturreservat. Det gränsar i väster till naturreservatet S Hultarp (karta 2).

2 METODIK OCH ARBETSMOMENT

Inom området kring Allarps berg har fältundersökningar skett av vegetation och djurliv. Dessutom har geologi och jordarter beskrivits med hjälp av litteratur.

Fältarbetena förbereddes genom studier av flygbilder och kartmaterial, varvid information erhöles om markanvändning och vegetationsförhållanden. Fältskiktets växtsamhällen kartlades i skala 1:5000 liksom träd- och buskskiktets sammansättning.

Till trädskiktet räknades träd över 2 m och till buskskiktet träd och buskar under 2 m. I fältskiktet inkluderades ris, örter, graminider, och kärllkryptogamer. Kärllväxternas nomenklatur följer Lid (1974), medan fågelfaunan namngivits enligt Sveriges fåglar (1978).

Tidiga vårblommade arter förekommer rikligt på Allarps berg, varför vegetationsanalyser utfördes både i vår- och sommaraspekt. Våraspekten analyserades under tiden 18 - 30 maj och sommaraspekten mellan 26 juni och 23 juli.

Vegetationsanalyser utfördes inom olika vegetationssamhällen med hjälp av storrute-smårute-analys. Inom utvalda storrutor (10x10m) utslumpades vardera 10 smårutor (1x1m). Inom dessa gjordes vegetationsanalys enligt en förenklad Hult-Sernander-Du Rietz skala enligt nedanstående.

Förekomst	Täckningsgrad	Täckt del av provytan	Mittvärde för täckningsgradsklass
Dominerande	3	$> \frac{1}{2}$	$\frac{24}{32}$
Vanligt förekommande	2	$\frac{1}{2} - \frac{1}{16}$	$\frac{7}{32}$
Enstaka individ	1	$< \frac{1}{16}$	$\frac{1}{32}$

Arter i storrutan, vilka ej fallit inom någon småruta är i vegetations-
tabellerna markerade med *.

Frekvens och karaktäristisk täckningsgrad (F^c - värden) för varje på-
träffad art har sammanställts i tabell 1 och 2. Frekvensen F anger an-
talet smårutor i procent av totala antalet smårutor, inom vilka arten
finns noterad. Karaktäristiska täckningsgraden (c) betecknar summan av
mittvärdet för täckningsgradsklassen dividerat med antalet smårutor i
vilka arten förekommer (Malmer, 1962). För arter där inte annat anges
i tabellen, är den karaktäristiska täckningsgraden 1.

En bandprofil utlades på vulkankäglans sydsluttning för att belysa ve-
getationsgradienten från de rikare förhållandena på toppen till de nå-
got magrare vid vulkankäglans fot. Bandprofilen var totalt 60 m lång.
Smårutor utlades och analyserades på varannan meter enligt ovan. Ana-
lyserna har sammanställts och redovisas i tabell 3.

Beskrivning av geologi och jordarter har skett med hjälp av från lit-
teratur och kartmaterial inhämtade uppgifter.

Fågelfaunan undersöktes översiktligt under våren och sommaren vad avser
såväl förekomst som häckning. Observationer av övriga däggdjur gjordes
i samband med det botaniska inventeringsarbetet.

Med stöd av bl a de utförda undersökningarna har förslag till skötsel-
plan för Allarps bergs naturreservat upprättats. Fotografisk dokumen-
tation har utförts inom området. Negativen förvaras hos Naturvårdsen-
heten, Länsstyrelsen i Malmöhus län.

3 TOPOGRAFI OCH LÄGE

3.1 Geografiskt läge

Allarps berg ligger nordväst om Hallaröds kyrka i Höörs kommun, ca 2 mil norr om Eslöv i mellersta Skåne (karta 1). Det undersökta området är ca 50 ha (karta 2) och omfattar den gamla vulkankägglan, Allarps berg, och de omedelbart angränsande områdena, vilka huvudsakligen utgöres av skogsmark. Det föreslagna reservatet vid Allarps berg ansluter i sydväst direkt till Södra Hultarps naturreservat (Larsson 1978). I nordost avgränsas området av en mindre körväg. I syd och sydost gränsar området till åker- och betesmarker.

3.2 Topografi

Allarps berg utgöres av en gammal vulkankägla med en högsta höjd av ca 120 m ö h. Nedanför den egentliga toppen ligger en ca 5 meter lägre platå. Berget stupar ganska brant i de norra, östra och södra delarna. Lutningen på de brantaste ställena är ca 30°. De södra delarna av undersökningsområdet är relativt flacka, belägna på ca 80 - 90 m ö h.

3.3 Markanvändning och landskapsbild

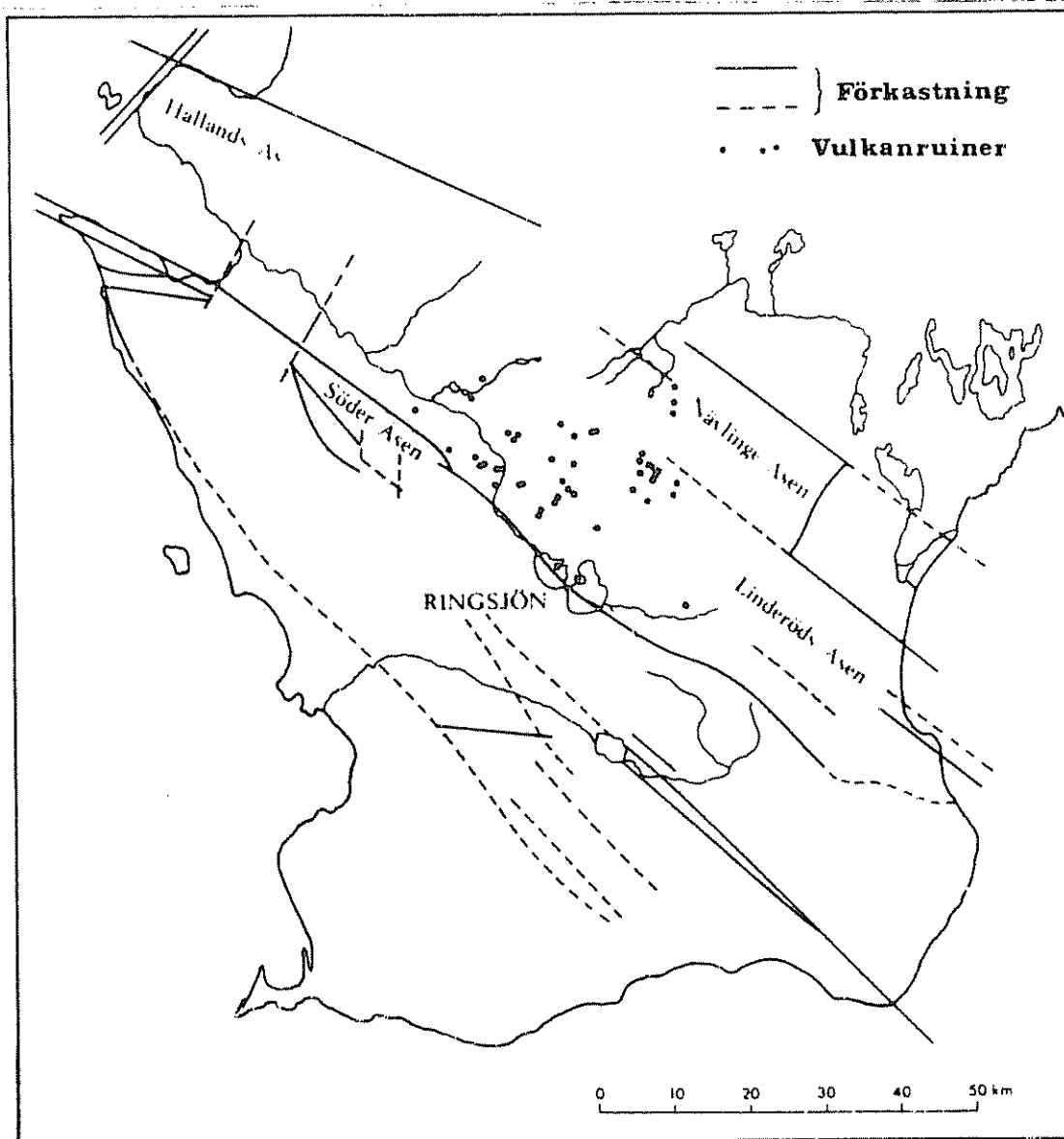
Av det undersökta områdets totala yta, ca 50 ha, täcks ca 90 % av skogsmark. De resterande delarna utgöres av åker, betes- och slåttermarker. Dessa är vanligast i södra Allarpsbergsområdet. Från toppen av berget erbjuds på våren en vacker utsikt över omgivningarna, och vid klart väder kan det vara fri utsikt ända bort mot Ljungbyhed. I den nordvästra delen av området löper en mindre skogsväg, som leder till Hallaröds by. Allarps berg reser sig markant över den relativt flacka omgivningen. Speciellt den norra delen av berget har branta sluttningar medan en något lägre platå tar vid i sydväst och gör att utplaningen där blir mera successiv.

Allarps berg täcks huvudsakligen av ädellöv- och avenbokskog. Områdena i söder domineras av gammal bokskog. Tre mindre granplanteringar finns idag i den västra delen av området. Skogen genomkorsas på flera ställen av gamla stengärdsgårdar, vilka i många fall delvis är raserade. Nedanför själva vulkankägglan finns mindre inägor insprängda i skogen.

4 GEOLOGI

4.1 Berggrund

Inom ett relativt begränsat område norr om Ringsjöarna i mellersta Skåne, förekommer ett 50-tal s k basaltkupper. Basaltförekomsterna synes vara relaterade till förkastningssystem i främst nordvästlig-sydostlig och nordnordostlig - sydsydvästlig riktning, (fig 1). Det vulkaniska området ligger nedsänkt mellan de skånska horstarna Hallandsås, Söderåsen, Linderödsåsen och Nävlingeåsen, som byggs upp av prekambrisk bergarter, (fig 2). De tektoniska rörelser som gav upphov till horstarna hade sin början i perm (250 milj år sedan).

Figur 1. De skånska förkastningssystemen och vulkanruinerna (Prinzlau, 1973).

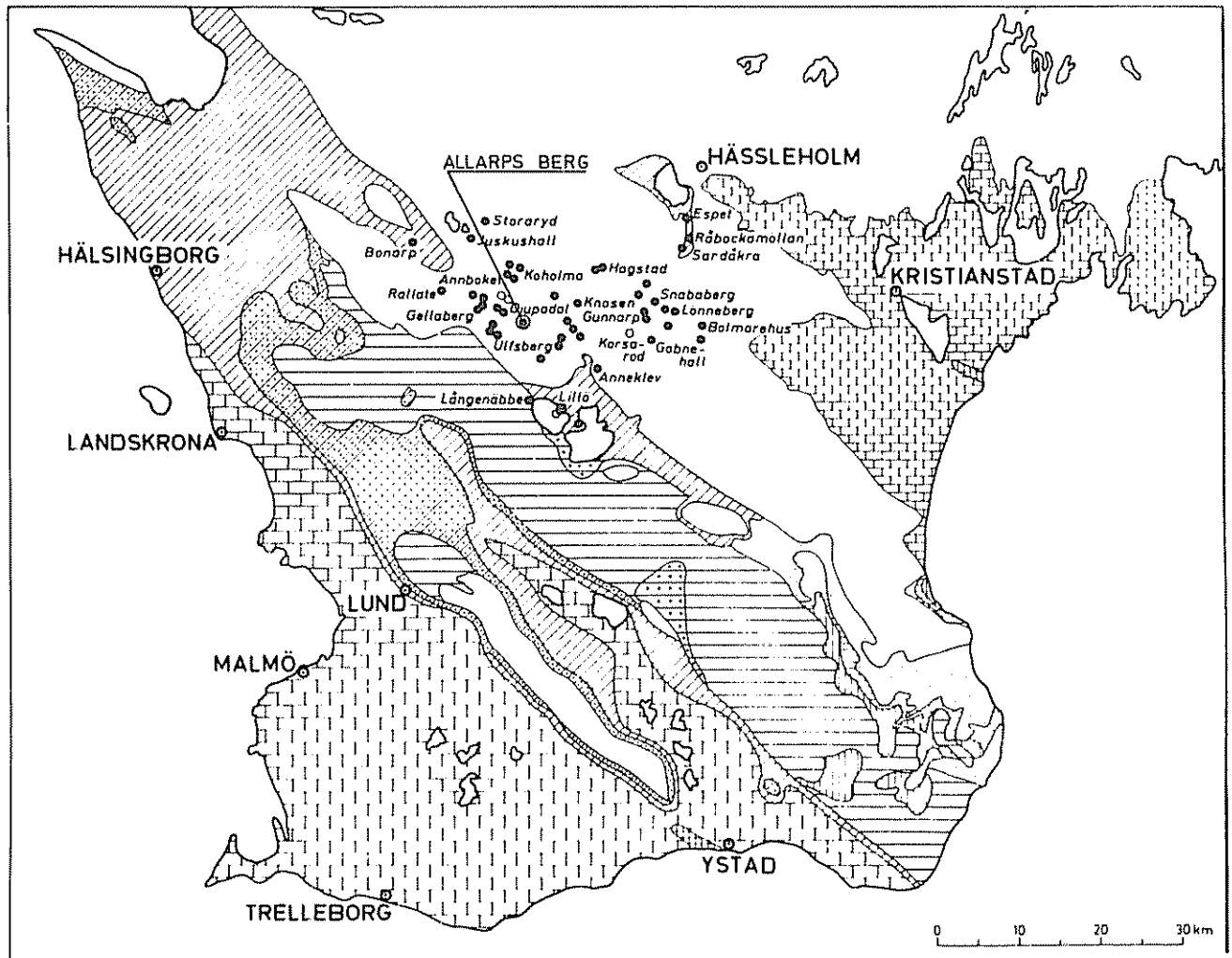

Fig 2. Berggrundskarta över Skåne utvisande större förekomster av basalt och basalttuff (Tralau, 1973).

- ⊙ Allarps berg
- ◻ Basalt och basalttuff
- ▨ Paleocen och eocen - mörk kalksten från äldre tertiär
- ▧ Danien - kalksten från äldre tertiär
- ▩ Senon - kalksten från krita
- ▦ Jura och rät - kalksten eldfast lera och stenkol
- ▤ Kågerödslager - leror och konglomerat från trias
- ▣ Öved - ramsåsalager - mörk skiffer, kalksten och röd sandsten
- ▢ Silurisk lerskiffer
- ▧ Ordovicium
- ▧ Kambrisk och basalordovicisk alunskiffer
- ▧ Underkambrisk sandsten

Basaltkupperna utgör endast rester av fossila vulkaners kärnpartier, genom att de representerar delar av de basaltfyllda utbrottskanalerna. På några få lokaler i Skåne förekommer även till bergart hårdnad vulkaniska benämnd basalttuff, vilken är avsevärt mjukare än basalten (Grönvall, 1935 och Tralau, 1973). En förklaring till de få fyndlokalerna av basalttuff är dess mindre motståndskraft mot erosion. De basaltfyllda kraterrören har däremot till största delen motstått erosionseffekten och de framträder vanligen än i dag tydligt i terrängen, ofta som något långsträckta ryggar i nordostlig - sydvästlig riktning. Typiskt är även att kraterröret är högst i nordost och där oftast bildar en brant.

Många vulkanrester är kända sedan lång tid tillbaka. Nathorst (1885) beskriver dessa bildningar: "Såsom ofta uppträdande under en igenkännlig yttre drägt förtjena basaltbergen särskildt att nämnas. De bilda större eller mindre kullar, hvilka i dessa trakter ofta höja sig ej obetydligt öfver den omgifvande marken, och hvilka härigenom samt genom sin rika växtlighet af bok - der denna ej blifvit nedhuggen - redan på afstånd kunna såsom basaltberg igenkännas. Sådana kullar äro Gellaberg, Allarpsberg, Ulfsberg, Gyralid, Hästhallarne, Knösen m.fl."

Basaltkuppernas ofta rika vegetation jämfört med den omgivande gnejsen har främst två förklaringar. Dels basaltens kemiska sammansättning och vittring, dels den mekaniska vittringen. Basalten, som är den dominerande vulkaniska bergarten, innehåller stora strökorn i en mer finkornig grundmassa. Strökornen består av grön olivin och svart pyroxen, vilka var de första mineralerna som utkristalliserades i den flytande basaltmagman. Dessa mineraler är tyngre än grundmassan och sjönk därför ner i magman, som bestod av pyroxen och glas. I basalten kan även finnas andra bergarter som t ex gnejs, granit och gabbro (Printzlau 1973).

Generellt gäller att basalt har en avsevärt lägre halt kiselsyra än gnejs. I undersökningar (Norin 1933, 1934) rörande bl a Allarps berg redovisas andelen av olika ämnen i basalten. Kiselsyrahalten för

Allarps berg anges till ca 40 volym-%, vilket kan jämföras med ca 65 - 75 volym-% för gnejs (Hjelmqvist, 1934). Ämnen såsom kalium, magnesium, järn och fosforsyra förekommer däremot i högre halter hos basalt jämfört med gnejs. Kalcium anges till ca 11,5 volym-%, medan halten i gnejs endast är någon tiondels volym-%.

Vid basaltlavans avsvalnande drog sig basalten vanligen samman på grund av den ojämna temperaturfördelningen mellan centrala delar och ytan. Detta har gett upphov till en karaktäristisk pelarformig förklyftning uppbyggd av 5 - 7 kantade delprismor. Sådana vackert geometriskt regelbundna basaltpelare förekommer bl a vid Rallate (Gertz 1935). Vid Allarps berg däremot är parallella basaltpelare svåra att upptäcka.

Basaltens mekaniska vittring är omfattande, liksom den sprängverkan som den är utsatt för på grund av att trädrötter tränger in i sprickor.

Genom sönderfall såväl på längden som på tvären av dessa basaltpelare lösgörs kantiga eller avrundade, större eller mindre block, vilka sedan hopar sig i rasbranter. I dessa och på de uppkomna avsätserna ansamlas organiskt material, vilket utgör underlag för en sparsam vegetation.

Amfiboliter förekommer kring Allarps berg inom ett mindre område sydväst om själva vulkanresten. Förekomst av amfibolit i de pregotiska gnejserna finns beskrivet för närbelägna områden.

I terrängen avtecknar sig amfiboliterna tydligt, och de mörka branterna och blockpartierna hyser endast en sparsam vegetation. Av Ortsbefolkningen och i äldre beskrivning kallas amfibolitområdet för Svartehallar.

4.2 Jordarter

Området karaktäriseras främst av urbergsmorän. Isrörelserna i denna del

av Skåne har huvudsakligen haft en sydvästlig riktning.

Urbergsmoränen är vanligen av grusig, sandig eller moig typ, men i regel lerfri. Den är huvudsakligen bildad av gnejs och är i regel mycket rik på sten och block.

5 KLIMAT

Årsmedelnederbörden för området kring Allarps berg är ca 700 mm. Värdet baserar sig på mätningar åren 1901-1930 (Wallén, 1953). Värdet är relativt högt jämfört med övriga Skåne. Den mesta nederbörden faller under sommaren med ett maximum i augusti månad med ca 90 mm. Nederbördsmängderna minskar under hösten och vintern och når vanligen ett minimivärde i mars.

Årsmedeltemperaturen är ca + 6,5°C. Den varmaste månaden är juli med ca 15°C, medan den kallaste är februari med ca - 1°C (Ångström, 1953a).

Vegetationsperioden definierad som den tid under vilken medeltemperaturen överstiger +3°C, omfattar ca 255 dygn och varar i regel under tiden 1 mars till 15 november (Ångström, 1953b).

Humiditeten som beror på nederbörd och temperatur kan erhållas ur formeln $H = P + E$, där H = humiditet, P = årsmedeltemperatur och E = avdunstning (Tamm, 1959). Enligt denna formel blir humiditeten för Allarps berg ca 280 mm per år. Detta visar på en relativt gynnsam vattentillgång, vilket ger förutsättningar för en frodig vegetation.

6 HISTORIK

Området kring Allarps berg i Hallaröds socken har blivit beskrivet relativt sparsamt i tidigare litteratur.

Socknarna närmast öster om Ringsjöarna, Hallaröd, Munkarp, Höör och Fulltofta, har i flera hänseenden inte haft ren skogsbygdskaraktär. Närheten till risbygd och slätt måste ha tagit kraftigt på skogsbestånden i många socknar, vilka därefter inrättat sig efter en risbygdshushållning. Ofta skaffade man sig binäringar för att dryga ut hushållet. I t ex Munkarps och Höörs socknar var under 1700-talet kvarnstenshygget en dominerande binäring, medan andra människor kunde skaffa sig utkomst av repslagning och träslöjd (Campbell 1928).

Lantmäterikartor från laga skiftets genomförande 1831-33 visar att området då i stort hade en likartad struktur som i nutiden (tabell 4 och karta 3 och 4 över markanvändning). Vissa av dagens slättermarker tycks ha varit något fuktigare under 1800-talet och har troligen blivit föremål för viss dränering. De nuvarande granplanterade områdena användes under slutet av 1800-talet som betesmark.

Toppen av Allarps berg var under slutet av 1800-talet och början av 1900-talet mindre skogklädd än i dag, och vid sekelskiftet erbjöd det öppnare landskapet en vidsträckt utsikt från Allarps berg. (Karta 5). Det har berättats (Jerslind muntl) att det förr i tiden betraktades som något av ett folknöje att från Allarps berg betrakta militärövningar som ägde rum vid Ljungbyhed vid Söderåsen. Fri utsikt gavs även mot Hallaröds kyrka.

I och med igenväxningen av toppen har vissa växtarter försvunnit. Således fanns tidigare t ex smörbollor och orchidéer på toppen av berget (Jerslind muntl). Under senare decennier har en mera ädellövskogsartad flora utbildats på det näringsrika underlaget.

Stengärdesgårdar i skogsområdena nedanför den gamla vulkankägglan vittnar om att även dessa marker under gångna tidsperioder varit använda troligtvis som slätter eller betesmarker.

I den sydvästra delen av det föreslagna reservatet finns en sten ca 30 cm i diameter som benämnes "Karra stenen", eftersom det påstås att det i gångna tider har ansetts som ett mandomsprov bland männen i trakten att kunna lyfta stenen. Stenen är i dag utmärkt med en minnesskylt.

7 VEGETATION

7.1 Allmän vegetationsbeskrivning

Allarps berg med dess rasbranter och mot sydväst mera flackt sluttande partier utgör ett botaniskt värdefullt område. Den rika lövskogen på vulkankäglans topp dominerad av alm, ask, lind och lönn övergår successivt mot sydväst i mera hedartade lövskogstyper med bok och ek. Avenbok förekommer speciellt rikligt på vulkankäglans sluttningar. Inom lågt liggande partier med hög markfuktighet växer al och ask (karta 6 och 7).

Det stora antalet lövskogstyper vilka bl a betingas av skiftande fuktighets- och näringsförhållanden i marken återspeglas även i fältskiktet.

Den rika vegetationen på flertalet av de mellanskånska basalkupperna är känd sedan tidigare och Nilsson (1935) beskriver bl a yppigheten och artrikedomen på Allarps berg. Vegetationen på en basalkupp nära Allarp beskrives emellertid av Persson (1974) som mindre näringskrävande och mera kulturpåverkad.

Den föreslagna framtida utvecklingen av områdets skogsbestånd illustreras i karta 8.

7.2 Beskrivning av skogstyper

7.2.1 Bokskog

Bokskogen inom området kan med ledning av fältskiktets karaktär indelas i två olika typer, nämligen lågörttyp (frisk örttyp) och högörttyp (fuktig örttyp), (Nihlgård 1980).

Boskog av lågörttyp

Trädskiktet domineras av bok. Inom vissa delområden förekommer inblandning av andra trädslag. Ibland är inslaget av ek stort. Buskskiktet saknas eller är svagt utvecklat med brakved och kaprifol. Fältskiktet är artfattigt och sparsamt utvecklat och kan karaktäriseras som ett liljekonvalj-harsyra-samhälle (*Convallaria majalis*-*Oxalis acetosella*-samhälle).

Boskog av högörttyp

Trädskiktet domineras av bok men med inblandning av andra arter, främst avenbok, ek, lönn och lind. Denna skogstyp förekommer främst på vulkan-käglans sluttningar. Inom fuktigare partier förekommer vanligen inslag av ask.

Buskskiktet är i regel välutvecklat med bok, lind, lönn, hassel och hagtorn. I blockzonerna utbreder sig lågvuxna exemplar av benved.

Fältskiktet är frodigt och artrikt och karaktäriseras främst av gulplister-lundarv- (*Lamium galeobdolon*-*Stellaria nemorum*-) samhällen samt lundslok-myska- (*Melica uniflora*-*Galium odoratum*-) samhällen. På områden med hög markfuktighet dominerar fläckvis ramslök (*Allium ursinum*) och skogsbingel (*Mercurialis perennis*).

7.2.2 Avenboskog

Avenbok förekommer på Allarps berg antingen i rena bestånd eller tillsammans med bok. Avenboken kan tämligen lätt sprida sig till nya ej trädkoloniserade områden på grund av sina lättrörliga frön. När betesdriften på berget och dess sluttningar upphörde koloniserade avenboken de forna betesmarkerna.

Avenbok dominerar i dag även på vulkankägglans rasbranter i nordost. Detta parti var tidigare bevuxet med bok, men kalavverkades i samband med första världskriget (Jerslind muntl).

Avenbok utgör ofta ett övergångsstadium till en mera enhetlig bok- eller ekskog, men på grund av Allarps bergs heterogenitet vad gäller markförhållanden och lokalklimat, torde sannolikt avenboken i detta fall vara konkurrenskraftig gentemot övriga kolonisatörer (Nihlgård muntl). Avenbok i större rena bestånd förekommer t ex på Stenshuvud och vid Söderåsen i Skåne och på Listerlandet i Blekinge. De topografiska och edafiska förhållandena på dessa platser kan i mycket sägas vara jämförbara med förhållandena på Allarps berg.

Markfuktigheten är hög i reservatets bok-avenbok- och avenbokbestånd, vilket bidrar till en artrik flora. Buskskiktet är emellertid svagt utvecklat och representeras nästan enbart av benved.

7.2.3 Alm- ask- lind- och lönnskog

På toppen av vulkankägglan med relativt god ljusstillgång har en blandlövskog utvecklats med främst alm, ask, lind och lönn. Utformningen av denna har till stor del påverkats av områdets geologi och markfuktighet.

På näringsrika jordar har almen en god förmåga att konkurrera med andra trädslag och genom en god föryngring kan den även i täta bestånd bli helt dominerande.

På näringsrika substrat med god ljusstillgång och markfuktighet är mindre askbestånd vanliga.

Lönnen, vilken anses som ett ganska ljuskrävande träd, har sannolikt etablerat sig innan skogen på bergets topp fått den slutna karaktär den har i dag. Föryngringen av lönn är på sina ställen synnerligen god, speciellt i gläntor.

Av de fyra beskrivna trädslagen förekommer lind i minst omfattning, och då vanligen i rasbranter och på blockrik mark.

Buskskiktet i denna skogstyp är på grund av den relativt goda ljus-tillgången och den tidigare markanvändningen relativt välutvecklat med bl a rönn, benved, och hagtorn samt unga exemplar av alm, ask, lind och lönn.

Fältskiktet är mycket frodigt med bl a hässlebrodd (*Milium effusum*) och lundgröe (*Poa nemoralis*).

7.2.4 Alskog

Klibbalskog finns huvudsakligen i lägre liggande partier nedanför vulkankäglan. Här finns i regel tydlig kärrtorvbildning och stillastående vatten. På grund av alarnas förmåga att skjuta stubbskott har typiska alsocklar utvecklats.

Det större centrala alkärrspartiet har ett relativt välutvecklat buskskikt med unga exemplar av al och ask. Fältskiktet domineras av högvuxna örter såsom älgört (*Filipendula ulmaria*) och humleblomster (*Geum rivale*).

7.2.5 Granskog

Granplanteringar utgör ca 10 % av skogsmarken. Granen planterades på tidigare öppen mark för ca 10 - 15 år sedan.

7.3 Beskrivning av fältskiktets växtsamhällen

Vegetationsgradienterna på Allarps bergs sydsluttning har belysts med en bandprofil vilken även visar hur de olika växtsamhällena är beroende av olika edafiska och lökalklimatiska faktorer. Ljustillgången är störst inom de övre delarna av profilen och avtar nedåt. På toppen

dominerar t ex hässlebrodd, lundslok (*Melica uniflora*), skogsbingel och gulplister. Enstaka exemplar förekommer av löktrav (*Alliaria petiolata*), skogsvicker (*Vicia sylvatica*) och stinknäva (*Geranium robertianum*).

Rutorna 24 - 39 (tabell 3 och karta 9) är utlagda inom ett stenigt och blockrikt parti ungefär på slutningens mitt, och vegetationen är här glest utvecklad.

I de lägre partierna växer bl a liljekonvalj (*Convallaria majalis*), harsyra (*Oxalis acetocella*) och myska (*Galium odoratum*).

Småruteanalyserna vilka utfördes inom olika vegetationstyper (tabell 2 - 3) visar att artantalet är störst på själva basalttoppen och dess sluttningar. Samma arter förekommer i regel i många storrutor men med olika dominansförhållanden.

Resultaten från småruteanalyserna ligger till grund för nedanstående beskrivning av de fem dominerande växtsamhällena som urskiljts i fältskiktet. De olika samhällenas utbredning framgår av vegetationskartan (karta 6).

Skogsbingelsamhälle (*Mercurialis perennis*-samhälle) (ruta 1 och 2)

Tämligen stora områden på den mest näringsrika marken karaktäriseras av eller har riklig förekomst av skogsbingel, men ofta med ett stort inslag av andra arter. På mindre områden med hög markfuktighet dominerar ramslök under våren. Dessa områden återfinns sedan under sommaren som nästan vegetationsfria fläckar i terrängen.

Speciellt våraspekten är iögonfallande med sin rikliga förekomst av vitsippa, gulsippa, svalört, gulplister och skånsk nunneört (*Anemone nemorosa*, *A. ranunculoides*, *Ranunculus ficaria*, *Lamium galeobdolon* och *Corydalis bulbosa*). Andra vår- och försommararter som påträffas i detta

samhälle är skogsstarr, vispstarr, storrams, kransrams, buskstjärnblomma, blåsippa, smånunneört, aklejruta, löktrav, tandrot, vårärt, stinknäva, underviol, vätteros och myska (*Carex sylvatica*, *C. digitata*, *Polygonatum multiflorum*, *P. verticillatum*, *Stellaria holostea*, *Hepatica nobilis*, *Corydalis intermedia*, *Thalictrum aquilegiifolium*, *Alliaria petiolata*, *Dentaria bulbifera*, *Lathyrus vernus*, *Geranium robertianum*, *Viola mirabilis*, *Lathraea squamaria* och *Galium odoratum*).

På sommaren är gräsinslaget mera markant och de för lundar typiska arterna hässlebrodd, lundslok, bergslok, och lundgröe (*Milium effusum*, *Melica uniflora*, *M. nutans* och *Poa nemoralis*), breder ut sig över stora områden. Under sommaren påträffas även andra örter som t ex lundarv, rödblåra, nejlikrot, kirskål, stinksyska, snärjmåra, hässleklocka och harkål (*Stellaria nemorum*, *Melandrium rubrum*, *Geum urbanum*, *Aegopodium podagraria*, *Stachys sylvatica*, *Galium aparine*, *Campanula latifolia* och *Lapsana communis*).

Inslaget av träjon (*Dryopteris filix-mas*) är stort under hela vegetationsperioden och i ett brett bälte på vulkankäglans rasbrant i nordost dominerar arten helt. I dessa rasbranter växer även den lilla ormbunken svartbräken (*Asplenium trichomanes*) undangömd mellan basaltblocken.

Gulplister-lundarv-samhälle (*Lamium galeobdolon* - *Stellaria nemorum*-samhälle), (ruta 3 och 4)

Inom stora delar av reservatet är gulplister en vanligt förekommande art tillsammans med lundarv. Detta samhälle förekommer främst i bok- och avenbokskog och är ej så fuktighetskrävande som skogsbingelsamhället.

Våraspekten är mest påfallande med vitsippa och blåsippa (*Anemone nemorosa* och *Hepatica nobilis*), vilka svarar för en riklig blomning. Andra mera lågfrekventa arter är lundvårlök, kransrams, grönvit nattviol,

skånsk nunneört, smånunneört, aklejruta, gullpudra och lungört (*Gagea spathacea*, *Polygonatum verticillatum*, *Platanthera chloranta*, *Corydalis bulbifera*, *C. intermedia*, *Thalictrum aquilegiifolium*, *Chrysoplemium alternifolium* och *Pulmonaria officinalis*).

Inslaget av gräsen lundslok och lundgröe (*Melica uniflora* och *Poa nemoralis*) är vanligen stort.

Lundslok-myska_samhälle (*Melica uniflora*-*Galium odoratum*-samhälle),
(ruta 5)

Förekomsten av myska är främst lokaliserad till vulkankägglans slutningar och kan där lokalt vara helt dominerande. Arten har fläckvis utbredning även i skogsbingel-samhället och i gulplister-lundarv-samhället.

Lundslok har däremot en vidare utbredning och förekommer sommartid rikligt i näringsrika partier. Inslag finns även av andra arter, främst lundgröe, lundarv och gulplister (*Poa nemoralis*, *Stellaria nemorum* och *Lamium galeobdolon*). I detta samhälle uppträder även bl a bergslok, ramslök, vårärt, underviol och lungört (*Melica nutans*, *Allium ursinum*, *Lathurus vernus*, *Viola mirabilis* och *Pulmonaria officinalis*).

Liljekonvalj-harsyra-samhälle (*Convallaria majalis*-*Oxalis acetocella* -
samhälle), (ruta 6 och 7)

Detta samhälle kan karaktäriseras som ett övergångssamhälle mellan ängs- och hedserien. Det har sin huvudsakliga utbredning i den äldre bok- och ekskogen med hög slutenhet, som växer på torrare mark.

Fältskiktet är glest och artfattigt med dominans av harsyra och liljekonvalj. Inslaget av andra arter utgöres främst av ekorrhör och gulplister (*Maianthemum bifolium* och *Lamium galeobdolon*) och under våren

stora mängder vitsippor. I mindre omfattning förekommer skogsbräken, hässlebrodd, kruståtel och hallon (*Dryopteris carthusiana*, *Milium effusum*, *Deschampsia flexuosa* och *Rubus idaeus*).

Älgört-humleblomster_samhälle (*Filipendula ulmaria*-*Geum rivale* samhälle)

Detta högrötsamhälle har sin huvudsakliga utbredning på de fuktigaste partierna inom reservatet. Trädskiktet är inom dessa områden vanligen ej helt slutet och fältskiktet är mycket frodigt. Älgört och humleblomster (*Filipendula ulmaria* och *Geum rivale*) karaktäriserar samhället, men inslaget av andra högvuxna gräs och örter är stort. I det fuktigaste partiet förekommer rikligt med bladvass och brännässla (*Phragmites communis* och *Urtica dioica*).

Det större kärrområdet i öster utgöres av en fuktlövskog med ett frodigt och artrikt fältskikt med ett stort inslag av skogsfräken, majbräken, vänderot och kärrfibbla (*Equisetum sylvaticum*, *Athyrium filix-femina*, *Valeriana sambucifolia* och *Crepis paludosa*) på de fuktigaste partierna. Av övriga arter kan nämnas tuvtåtel, kärrgröe, kabbleka, aklejruta, gullpudra, skogsbingel, kirskål och snärjmåra (*Deschampsia caespitosa*, *Poa trivialis*, *Caltha palustris*, *Thalictrum aquilegifolium*, *Chrysplenium alternifolium*, *Mercurialis perennis*, *Aegopodium podagraria* och *Galium aparine*).

På mindre fuktiga partier i utkanterna finner andra arter sin ståndort, bl a skärmstarr, ormbär, grönvit nattviol, ekorrbär, majsmörblomma och hallon (*Carex remota*, *Paris quadrifolia*, *Platanthera chlorantha*, *Maianthemum bifolium*, *Ranunculus auricomus* och *Rubus idaeus*).

7.4 Successionsförlopp

Nedan beskrives den förmodade naturliga utvecklingen och förändringen av vegetationen på Allarps berg under förutsättning av att större ingrepp ej sker.

De olika skogstyperna uppvisar skiftande stabilitet beroende på de ingående arternas konkurrensförmåga och känslighet för störningar. Trots att avenbokskog i de flesta fall utgör ett övergångsstadium till mera stabila bok- eller ekskogar kan det emellertid anses sannolikt att avenbokskog på Allarps bergs sluttningar kommer att fortleva. Stånds- ortsfaktorerna på den gamla vulkankägglans sluttningar påminner i mycket om övriga kända stabila avenbokslokaler i Skåne och Blekinge. Den i nuläget homogena avenbokskogen på det flacka området i sydväst kan få konkurrens av främst bok från angränsande områden. På vulkankägglans nordostsluttning märks en kraftig föryngring av avenbok. Inblandning av unga bokträd finns även här.

Bokskog med inslag av ek vid Allarps berg kan betraktas som ett stabilt ekosystem. På grund av bokens och ekens svagt försurande effekt på marken kommer konkurrensen av andra trädslag att vara liten.

Inom alm- ask- lind- och lönnskogen på Allarps bergs topp finns en kraftig föryngring av lönn med talrika yngre träd, men det är troligt att lönnen så småningom kommer att missgynnas av den ökande konkurrensen med övriga trädslag. Detta främst på grund av den tilltagande slutenheten hos skogsbeståndet då ljustillgången blir sämre för yngre lönnplantor. Om gallringar ej utföres inom skogsbeståndet kommer lindens sannolikt att minska i omfattning, utom i rasbranter, skogsbryn eller andra ställen där ljustillgången är god.

Alm- ask- bestånden får anses som stabila, även om asken kan förefalla mera konkurrenskraftig i ett kortare perspektiv. Almbestånd är tämligen utsatta för almsjuka och i ett längre perspektiv kan inslaget av alm därför komma att påverkas drastiskt. Det är emellertid svårt att inkludera denna faktor i de aktuella bedömningarna om ekosystemets stabilitet.

Generellt gäller inom samtliga skogsbestånd att tjockstammighet gynnas av om träd får växa upp utan alltför stor konkurrens från andra arter eller träd inom samma art. Om slutenheten ökas kommer vidare buskarna att missgynnas.

8 FAUNA

Den rika fältskiktsvegetationen samt den olikåldriga och varierande lövskogen ger förutsättningar för en rik och i vissa fall sällsynt fauna omkring Allarps berg.

Sammanställningen över sällsynta och mindre allmänna fjärilar vilka noterats inom reservatet grundar sig huvudsakligen på muntliga uppgifter från Erik Tham, Ingvar Svensson och Björn Dalsved.

Artlistan över observerade fåglar bygger på egna observationer under året, samt vad gäller två arter på äldre uppgifter från Rolf Nyberg (muntl).

Den rika vegetationen avspeglar sig bl a i fjärilsfaunan som hyser flera sällsynta och mindre allmänna arter. Av avgörande betydelse för arternas fortbestånd är förekomsten av artspecifika värdväxter för fjärilslarverna. Till värdväxterna hör bl a vildbalsamin (*Impatiens noli-tangere*). Denna art påträffades emellertid ej under inventeringsarbetet i området, men arten förekommer sannolikt på någon närliggande lokal.

Den varierande artrika lövskogen med ett frodigt buskskikt erbjuder såväl närings- som häckningsmöjligheter för ett stort antal fågelarter, framför allt tättingar. För flera arter som vanligen vistas i öppen terräng utgör de snåriga och buskrika skogsbrynen skydd vid annalkande fara. Betydelsefullt för såväl fågelfaunan som för den högre däggdjursfaunan är fuktpartierna inom området dit många arter kommer för att dricka.

Av de noterade fågelarterna utgör den i Sverige relativt sällsynta stenknäcken ett intressant inslag. Arten förekommer huvudsakligen i Skåne och utbredningen i övriga södra Sverige är sparsam. För stenknäcken utgör frukter av *Prunus*-arter, hagtorn, bok, alm och nypon ett

väsentligt födoinslag. Under hösten och vintern livnär sig stenkäcken till stor del på bok- och avenboksfrön (Ahlén 1977).

Förekomsten av äldre grovstammiga lövträd inom området erbjuder genom hackspettarnas aktivitet boplatser för ugglor och andra hålbyggande arter.

När det gäller däggdjursfaunan är det svårare att avgöra i vilken utsträckning de olika arterna förekommer i området kring Allarps berg. Flertalet av de angivna arterna rör sig inom en större yta än det ca 50 ha stora området det här gäller.

Förteckningen över däggdjursfaunan i området bygger dels på egna observationer och kontakter med personer i trakten, dels på resultat från en intervjuundersökning rörande Skånes däggdjur (Gerell 1977).

Intervjuundersökningen utgår från ekonomiska kartans rutindelning på 5x5 km och de angivna svaren hänför sig till uppskattade populationsstorlekar i inventeringsrutan inom vilken Allarps berg ligger. Egna observationer eller nämnda undersökning ger inga eller mycket vaga uppgifter om förekomst av fladdermöss, näbbmöss, möss och sorkar. Även förekomsten av grod- och kräldjur i området är okänd.

Det är alltså av vital betydelse att skydda området för att erbjuda fortsatt skydd och födotillgång för en artdivers fauna.

Området kring Allarps berg är värdefullt för det rörliga friluftslivet. På grund av avståndet ca 4-5 mil från Malmö-Lund regionen är området tillgängligt för ett stort antal människor. Området är speciellt lockande för personer med naturintresse, då detta hyser en mycket frodig och artrik vegetation och ett intressant djurliv. Speciellt på våren erbjuder Allarps berg en vid utsikt och en rik vårflora, och det är vid denna årstid området har de flesta besökarna. Området är av speciellt värde som exkursionsobjekt för att studera bl a vegetationszoner. Det är därför angeläget att styra besökarna på ett sätt som ger minsta möjliga slitage på naturen (karta 10).

Besökare når Allarps berg via väg 105 och sedan två alternativa mindre vägar till Hallaröd, varifrån en smal grusväg leder fram till Allarps berg (karta 1).

Nedanföör berget bör en mindre parkeringsplats för ca 5 bilar iordningställas. Hittills har besökare fått parkera sina bilar vid kanten av den smala grusvägen. Vid parkeringsplatsen bör en informationstavla uppsättas med karta och allmän information om området. Stigar skall klart anges, men behöver inte utmärkas i terrängen.

Vid enstaka tillfällen har besökare övernattat i tält inom området. Detta böremellertid förbjudas, bl a med hänsyn till slitaget.

10 SAMMANFATTANDE UTVÄRDERING AV OMRÅDETS NATURVÄRDEN

Av naturvårdsinventeringen framgår att området vid Allarps berg har avsevärda såväl vetenskapliga som sociala värden.

Den koncentrerade förekomsten av basaltkupper i mellersta Skåne utgör ett unikt område i Sverige ur ekologisk synvinkel. Dessa basaltkupper av varierande storlek framträder ofta tydligt i det omgivande landskapet, inte minst på grund av sin vanligen frodiga vegetation. Allarps berg är ett bra exempel på forna tiders vulkanaktivitet i området.

Den för vegetationen gynnsamma kemiska sammansättningen av basalt i kombination med dess fysikaliska sönderdelning gör att Allarps berg hyser en näringskrävande och artrik vegetation med ett stort antal lövskogstyper.

Ädellövskogsartade områden med lind, ask, alm etc är sällsynta i Skåne i dag eftersom dessa trädslag växer på mycket näringsrika jordar vilka i regel under tidernas lopp har blivit uppodlade. De fåtal återstående bitarna utbreder sig i regel på sådana ställen där ett rationellt åkerbruk har varit svårt av t ex topografiska skäl. Det är mycket väsentligt att bevara dessa kvarvarande partier och skydda dem mot all form av exploatering.

Ur faunistisk synvinkel avspeglas den rika vegetationen bl a i förekomsten av en fjärilsfauna med flera inslag av sällsynta arter. Dessa arter är för sin fortlevnad beroende av fuktiga, örtrika busk- och lövskogsmarker, som Allarps berg erbjuder. Fågelfaunan gynnas likaså av mångfalden busk- och trädslag av skiftande ålder. Häckande stenknäck inom området visar på ädellövskogens värden som biotop för en tämligen sällsynt häckfågel. Förekomsten av bärproducerande buskar innebär födo- möjligheter även för rastande och övervintrande fågelarter.

De för ädellövskogar typiska vegetationssamhällena vilka är rikligt företrädda vid Allarps berg utgör ett utomordentligt värdefullt material för den ekologiska forskningen.

Områden av typ Allarps berg kan även tjäna som referensområde vid en mera långsiktig miljöövervakning då man vill klarlägga människans påverkan på ekosystemen under en längre tidsperiod i form av modernt skogs- och jordbruk med gödsling och andra moderna brukningsformer vilka påverkar såväl vegetations- som marksammansättningen.

Förutom för forskning och miljöövervakning har området vid Allarps berg, bl a på grund av sin närhet till tätorter i Sydvästskåne och till Lunds universitet, ett stort värde som exkursionslokal vid olika former av biologiundervisning.

Allarps berg har även ett stort värde för den natur- och friluftslivsintresserade allmänheten. Förutom som undervisningsobjekt för skolor utgör området ett närbeläget exkursionsmål för andra naturintresserade människor i det tätbefolkade Sydvästskåne med i övrigt små arealer allemansrättslig mark. Stigsystemet genom skogen vid Allarps berg gör även området relativt lättillgängligt.

11 LITTERATUR

- Ahlén, I, 1977 Faunavård - om bevarande av hotande djurarter i Sverige. - Skogshögskolan, Statens Naturvårdsverk, Stockholm.
- Campbell, Å, 1928 Skånska bygder under förra hälften av 1700-talet. Uppsala, 279 pp.
- Gerell, R, 1977 Skånes däggdjur - resultat från en intervjuundersökning. - Skåne-Jakt 2, 6-14.
- Gertz, O, 1935 Basalten vid Rallate och dess växtlighet. - Skånes Natur 22, 83-87.
- Grönvall, K A, 1935 Basalttuffen vid Djupadal. - Skånes Natur 22, 75-79.
- Hjelmqvist, S, 1934 Zur Geologie der Südschwedisches Grundgebirges. Lund.
- Larsson, A, 1978 Förslag till naturreservat för fastigheterna Södra Hultarp 1:13 och 3:7, Höörs kommun. - Länsstyrelsen i Malmöhus län, stencil.
- Lid, J, 1974 Norsk og Svensk flora. Oslo, 808 pp.
- Malmer, N, 1962 Studies on mire vegetation in the Archaean area of southwestern Götaland (South Sweden). I. Vegetation and habitat conditions on the Åkhult mire. - Opera Botanica 7.
- Nathorst, A G, 1885 Beskrifning till kartbladet Trolleholm - SGU ser Aa, no 87.
- Nihlgård, B, 1980 Skogsvegetation. - I "Representativa naturtyper och hotade biotoper i Norden". Vegetationstyper. Arbetsupplaga. Nordiska Ministerrådet.
- Nilsson, N, 1935 Från vegetationsområden och växtsamhällen på Skånes basaltförekomster. - Skånes Natur 22, 97-111.

- Norin, R, 1933 Mineralogische und petrographische Studien an der Basalten Schonens. - Geol För Stockh. Förh 55, 101-149.
- Norin, R, 1934 Zur Geologie der südschwedischen Basalte. - Meddl Lunds Geol -Min. Inst 57, 1-174.
- Persson, Y, 1974 Vegetation och markanvändning inom Jällabjär, Malmöhus län. - SNV PM 453.
- Printzlau, I, 1973 Vulkaner i Skåne. - Varv 1, 19-27.
- Sveriges Ornitologiska Förening, 1978 Sveriges fåglar, Stockholm.
- Tamm, O, 1959 Studier över klimatets humiditet i Sverige. - Kungl Skogshögsskolans skrifter. 32, 1-48.
- Tralau, H, 1973 En palynologisk åldersbestämning av vulkanisk aktivitet i Skåne. - Fauna och Flora 68, 121-125.
- Wallén, C C, 1953 Nederbörd. - Atlas över Sverige, Blad 29-30. Stockholm.
- Ångström, A, 1953a Temperatur, Humiditet, - Atlas över Sverige, Blad 25-26.
- Ångström, A, 1953b Vegetationsperiod. - Atlas över Sverige, Blad 28. Stockholm.

Muntliga källor och kartmaterial

Dalsved, B

Jerslind, E

Nyberg, R

Svensson, I

Tham, E

Karta över laga skifte 1831 - 1833

Ekonomisk karta 1917

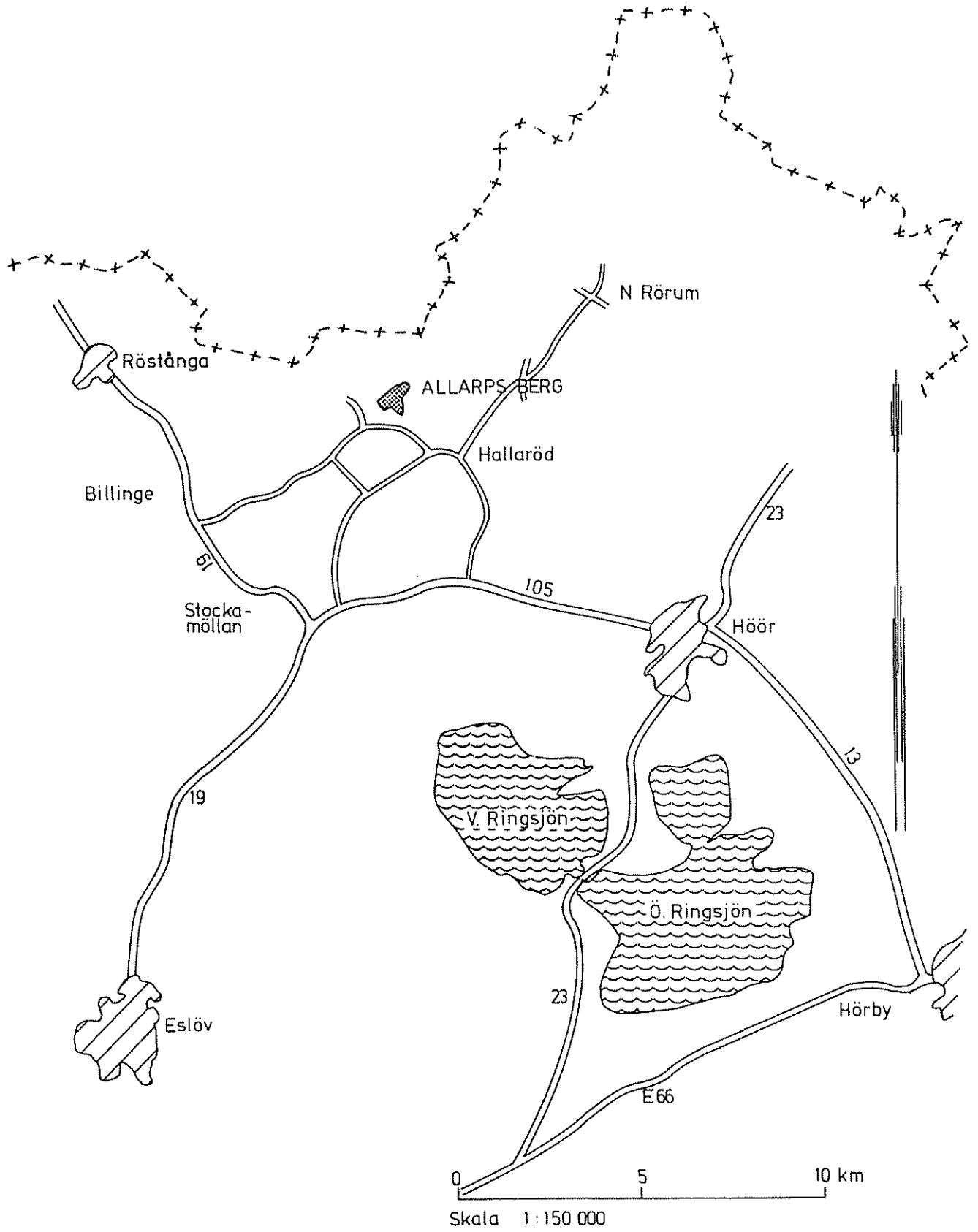
Ekonomisk karta, 3D la Hallaröd, 1973

Topografisk karta, 3D Kristianstad SV

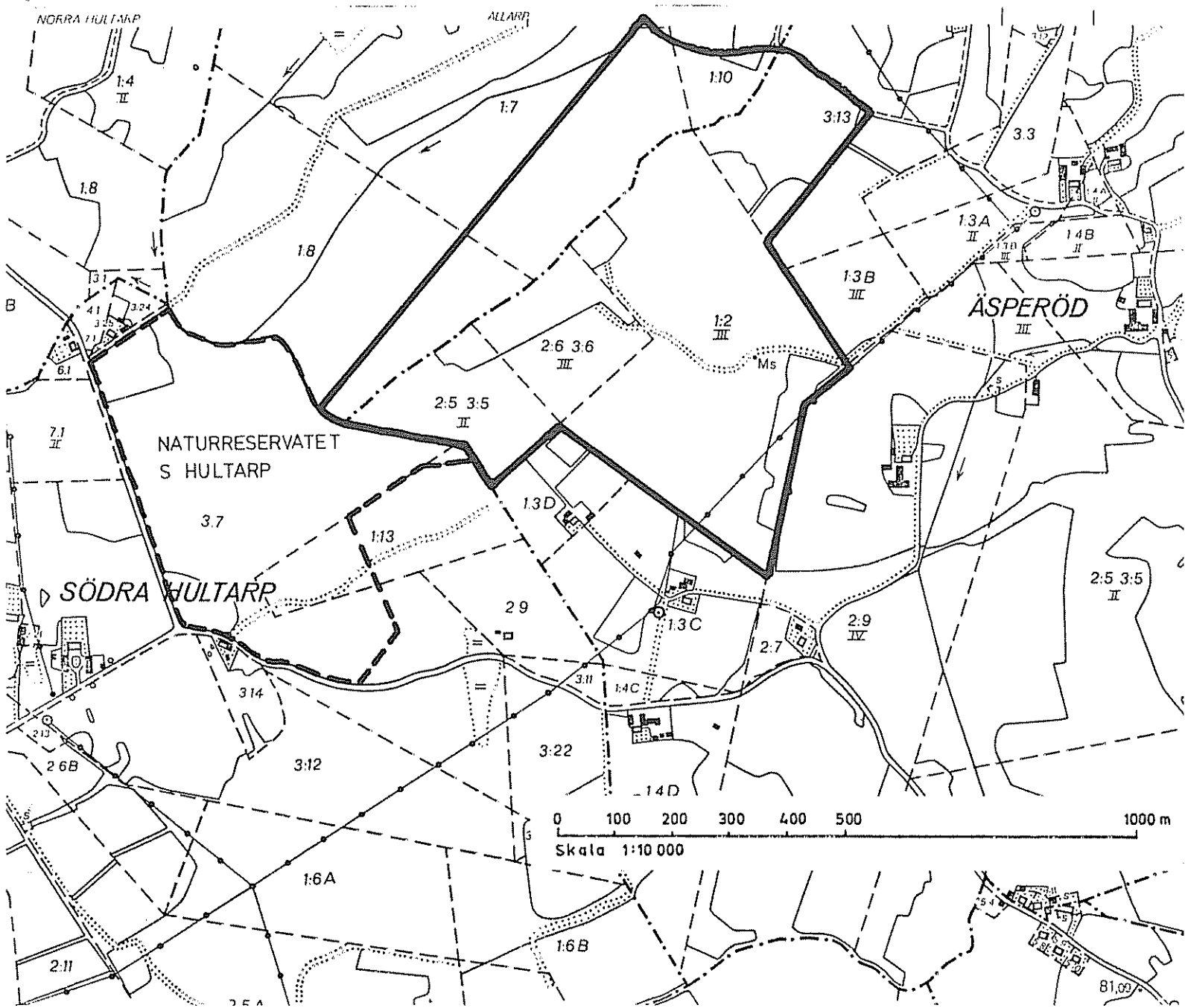
Karta över Skånes berggrund. Geologiska institutionen, Lund

Svart/vita flygbilder 1938 och 1975

ÖVERSIKTSKARTA

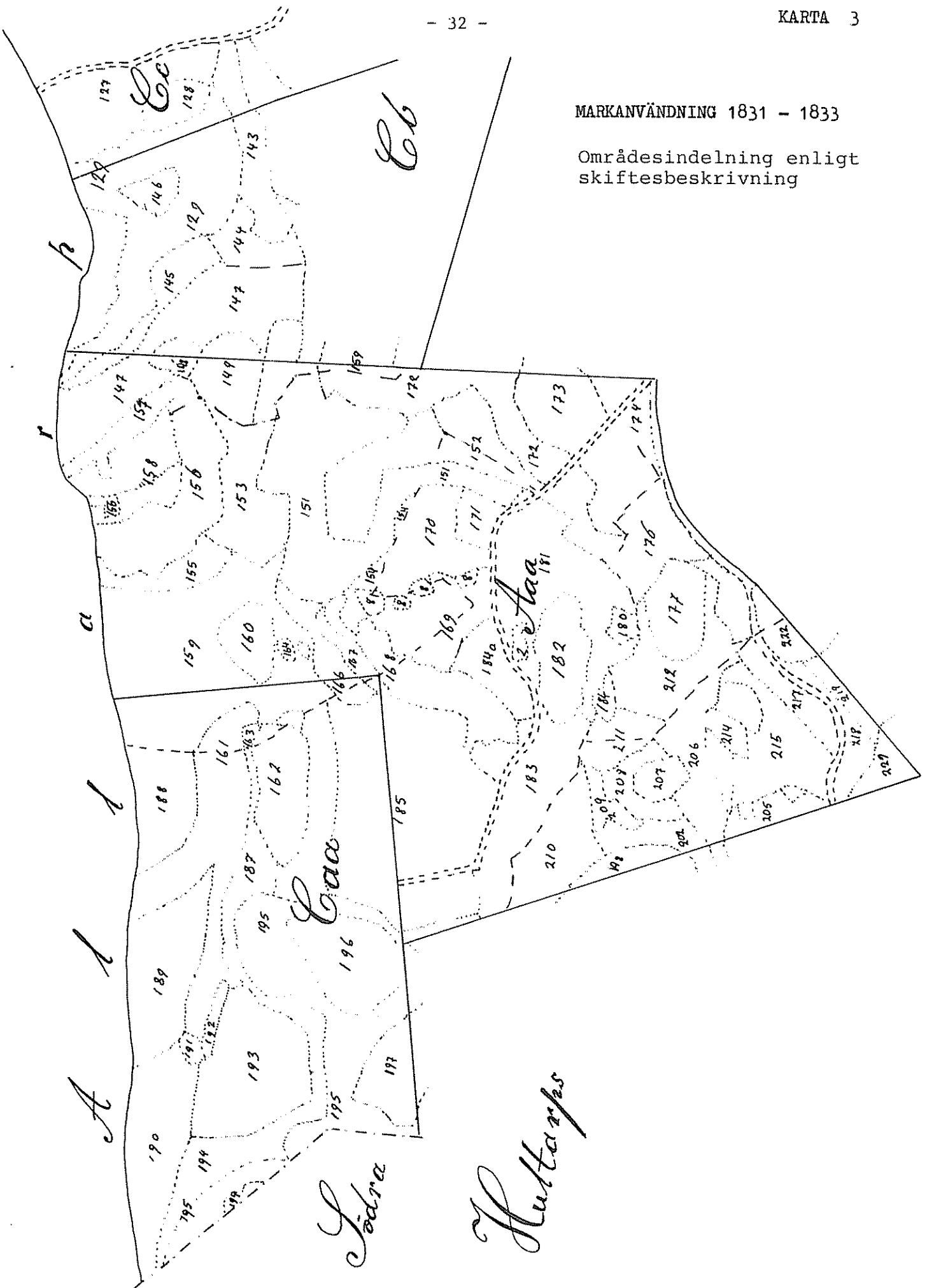

ALLARPSBERG - UNDERSÖKNINGSOMRÅDET

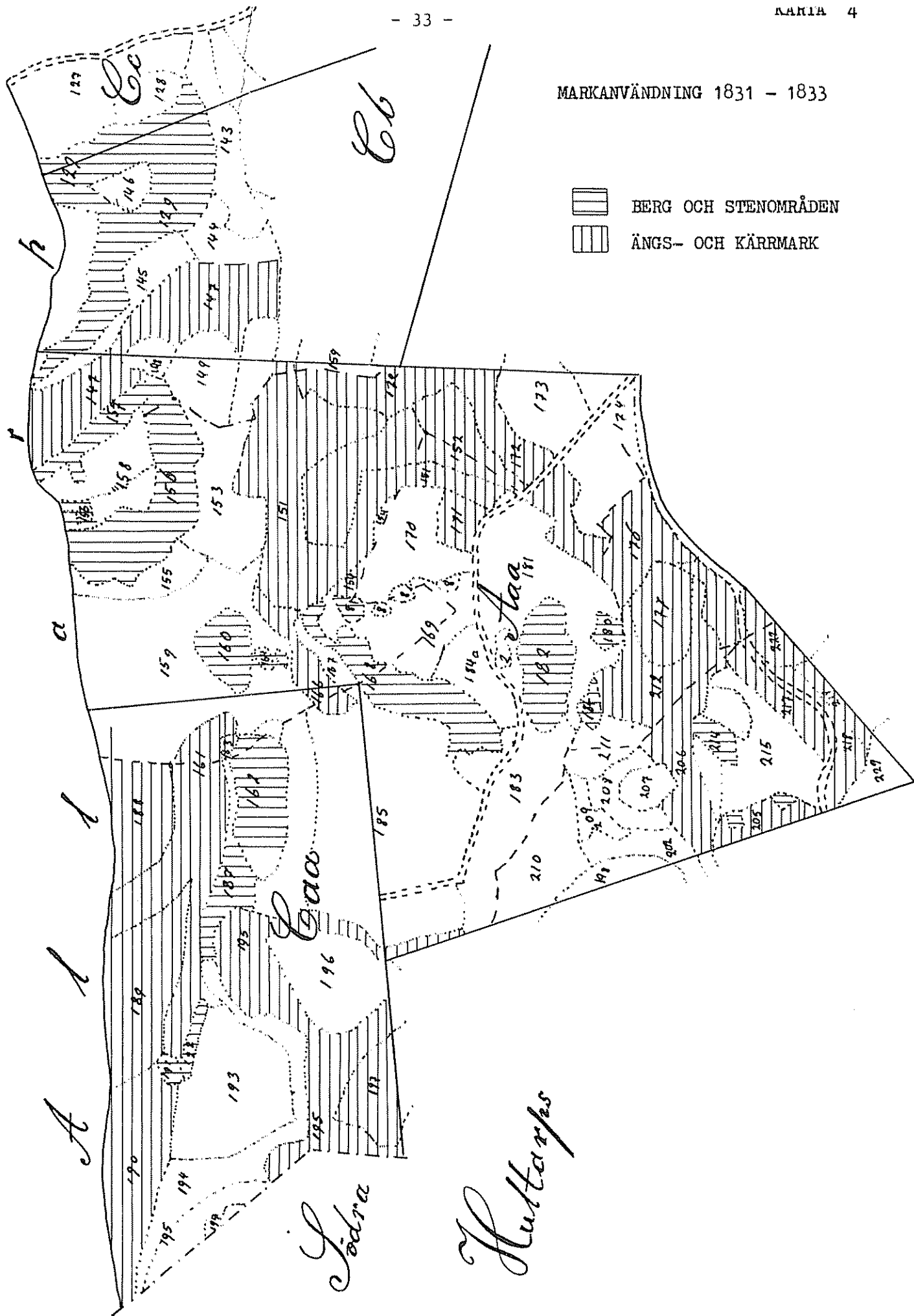
MARKANVÄNDNING 1831 - 1833

Områdesindelning enligt skiftesbeskrivning

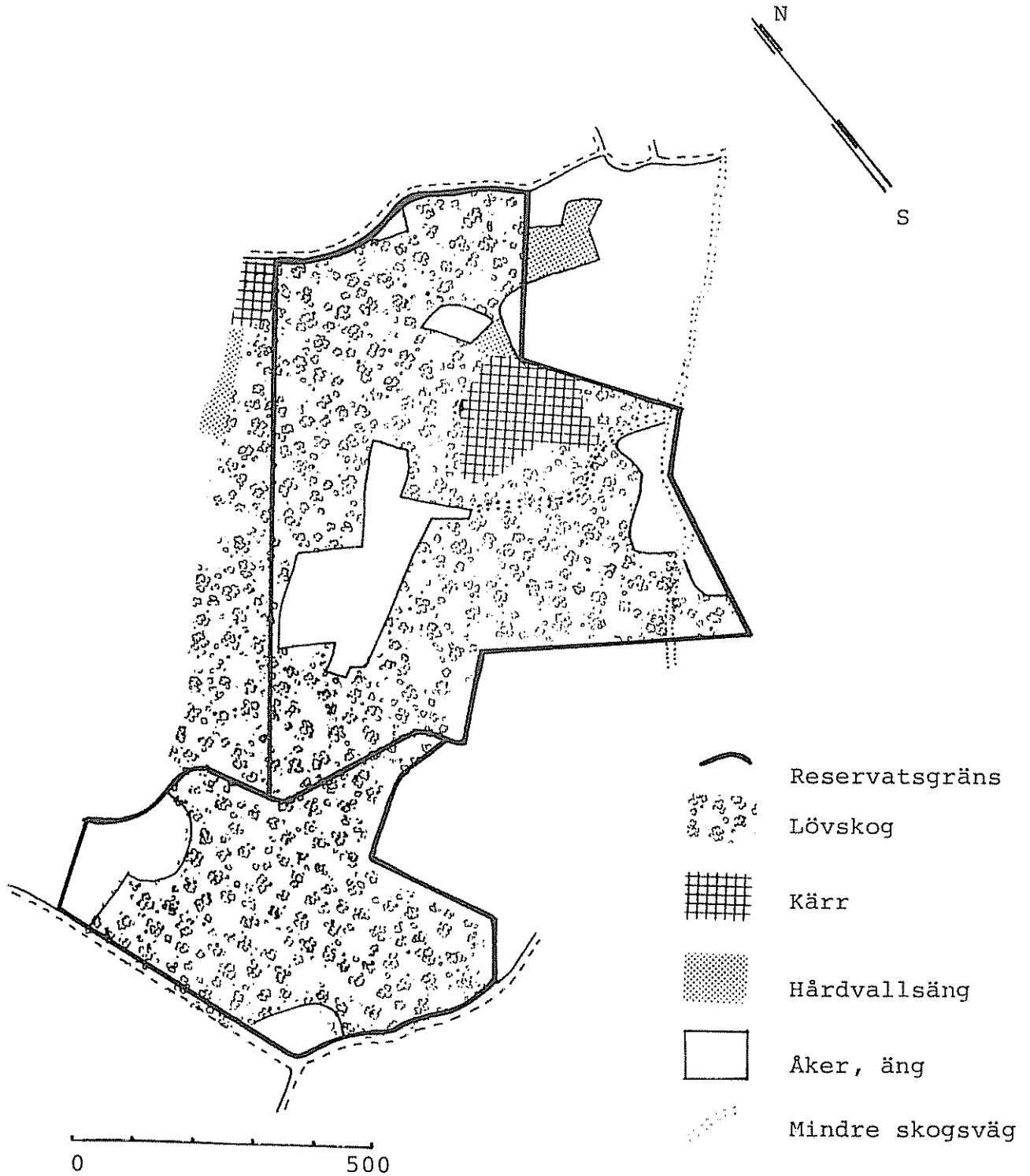

MARKANVÄNDNING 1831 - 1833

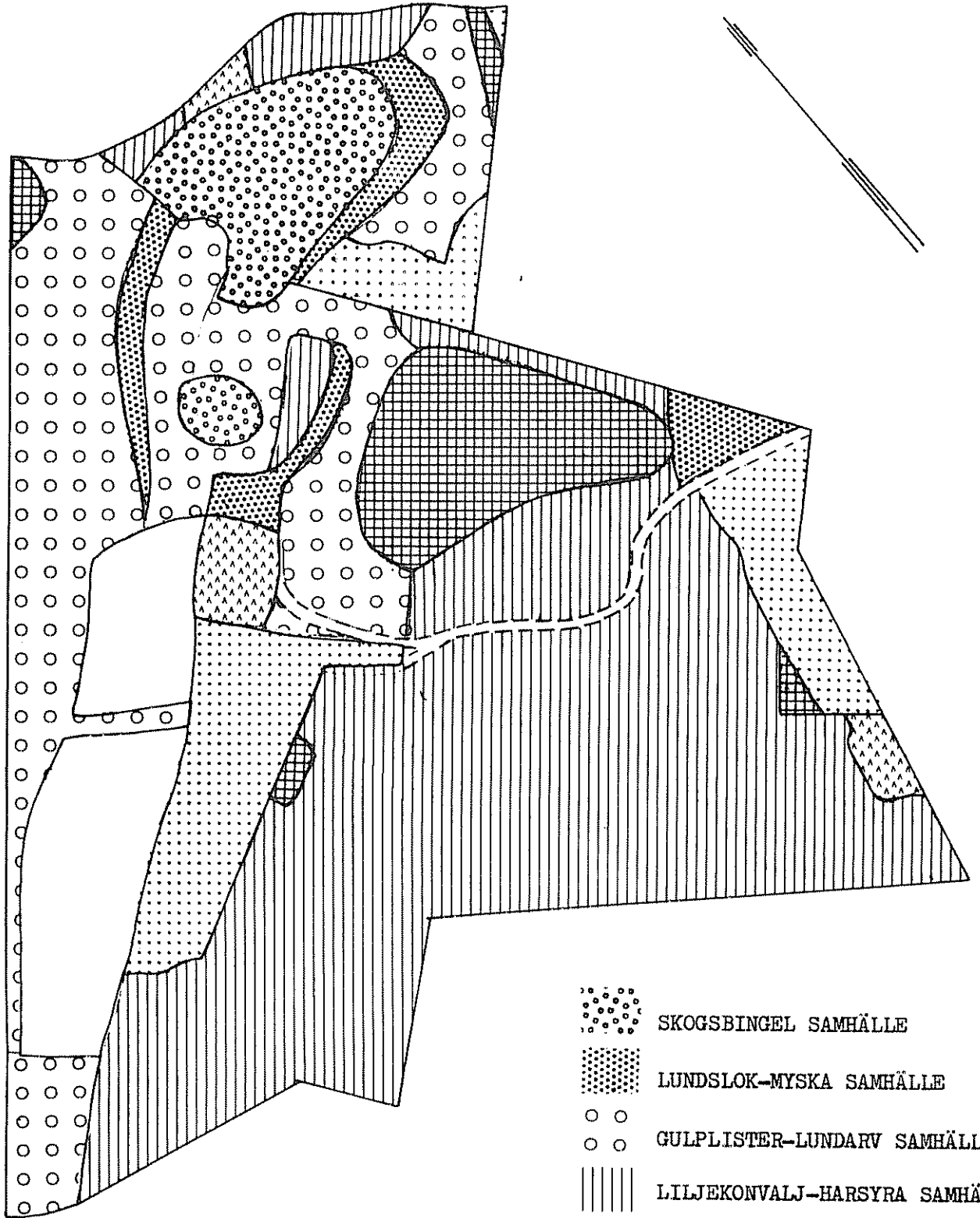
- BERG OCH STENOMRÅDEN
- ÄNGS- OCH KÅRMARK

MARKANVÄNDNING ENLIGT EKONOMISKA KARTAN,
1917, FÖR NATURRESERVATET S HULTARP OCH
ALLARPS BERG

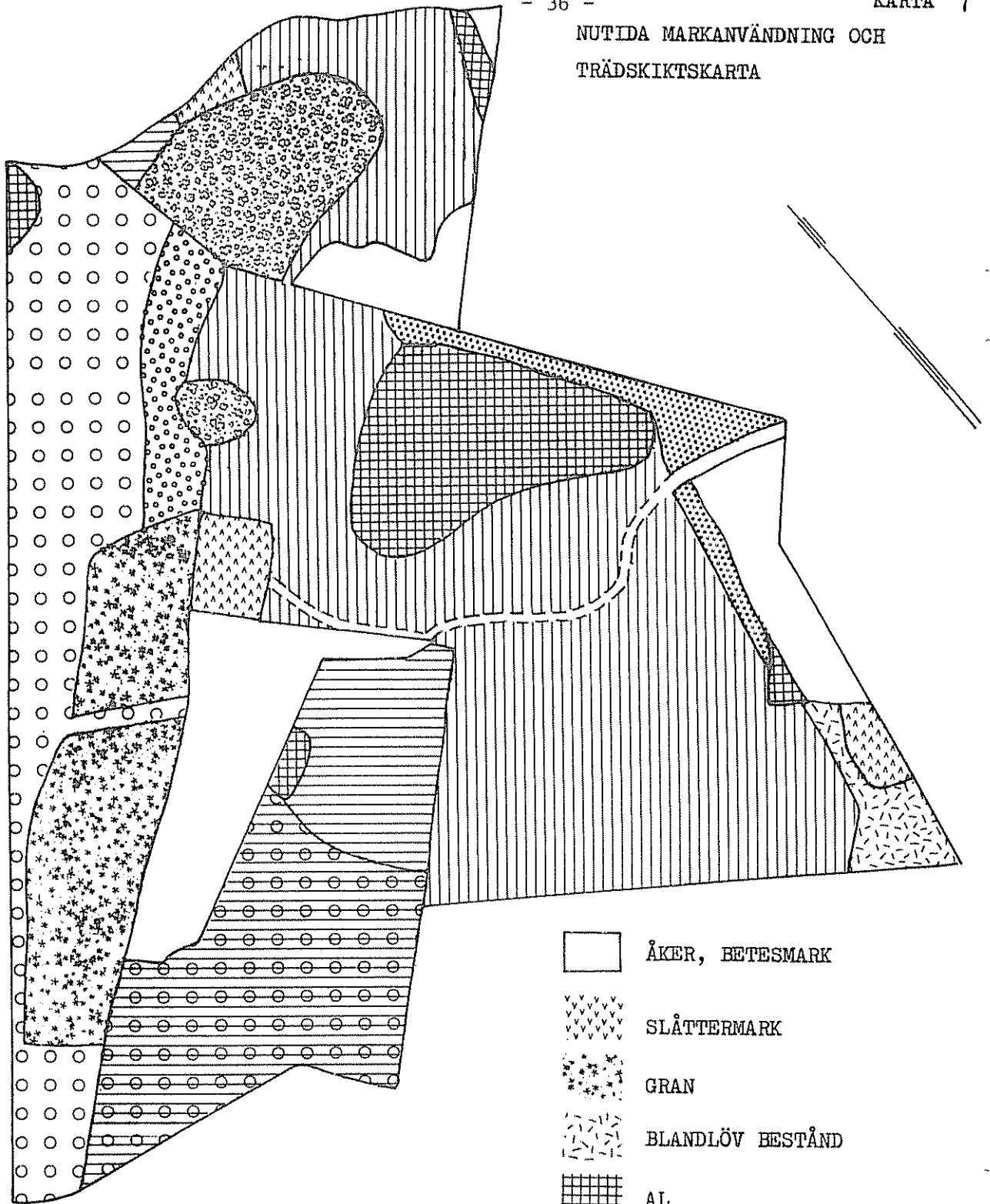
Skala: 1 : 10 000

- SKOGBINGEL SAMHÄLLE
- LUNDSLOK-MYSKA SAMHÄLLE
- GULPLISTER-LUNDARV SAMHÄLLE
- LILJEKONVALJ-HARSYRA SAMHÄLLE
- ÄLGÖRT-HUMLEBLOMSTER SAMHÄLLE
- SLÅTTERMARK
- ÅKER, BETESMARK
- FÄLTSKIKTSLÖSA OMRÅDEN

0 300

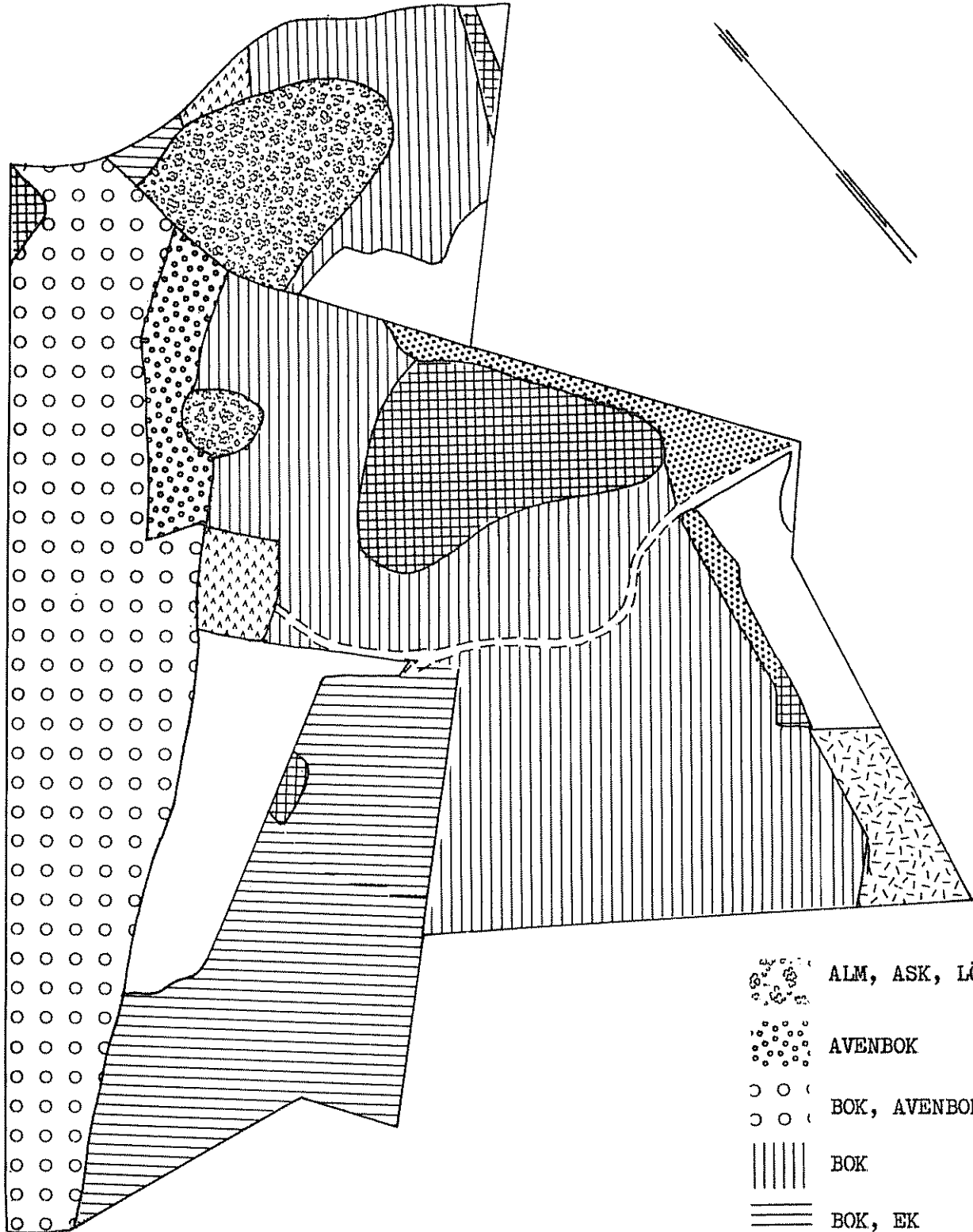
NUTIDA MARKANVÄNDNING OCH
TRÄDSKIKTSKARTA

0 300

- ÅKER, BETESMARK
- SLÅTTERMARK
- GRAN
- BLANDLÖV BESTÅND
- AL
- BJÖRK, EK
- BOK, EK
- BOK
- BOK, AVENBOK, EK
- BOK, AVENBOK
- AVENBOK
- ALM, ASK, LÖNN, LIND

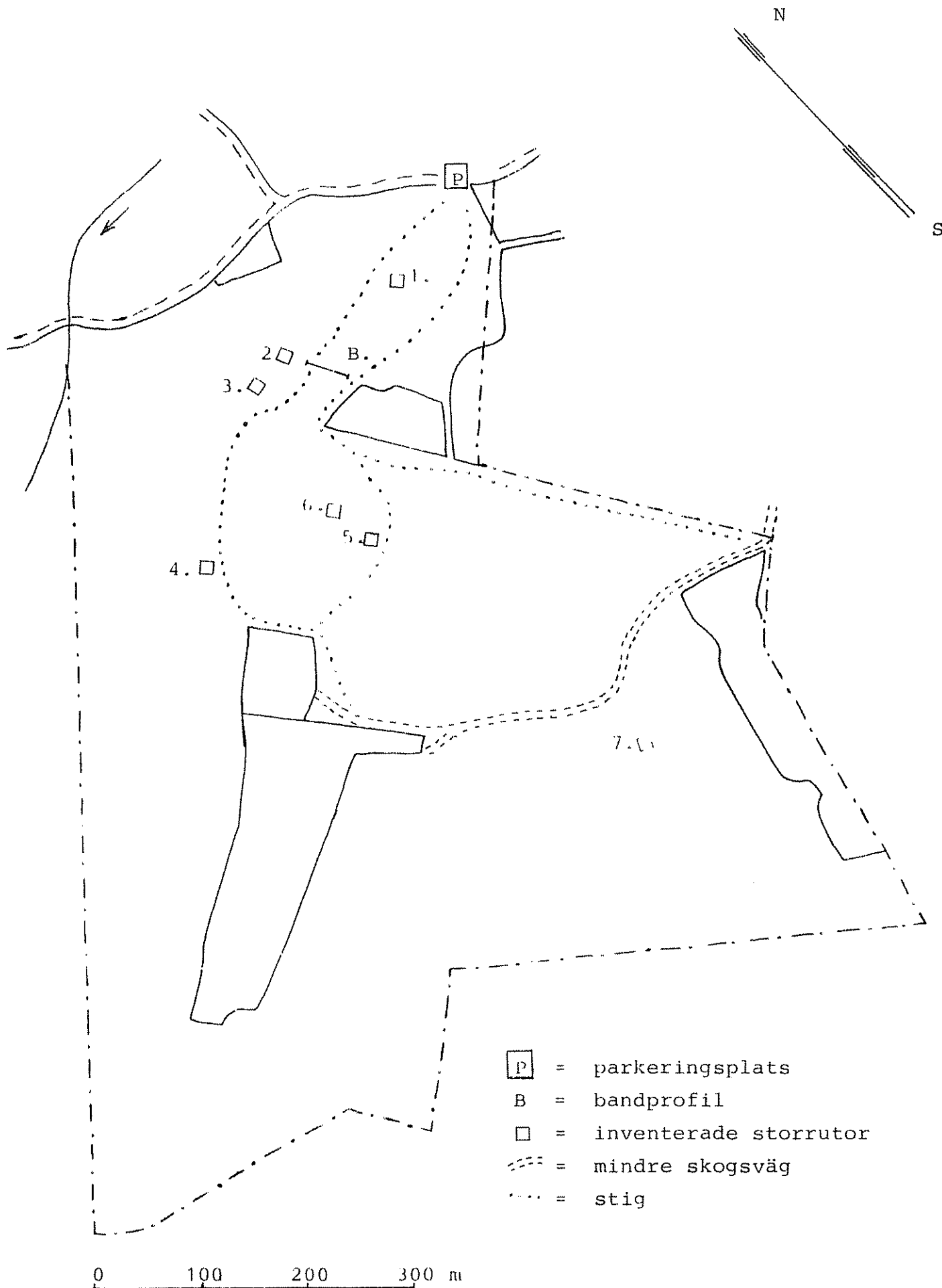
FRAMTIDA MARKANVÄNDNING

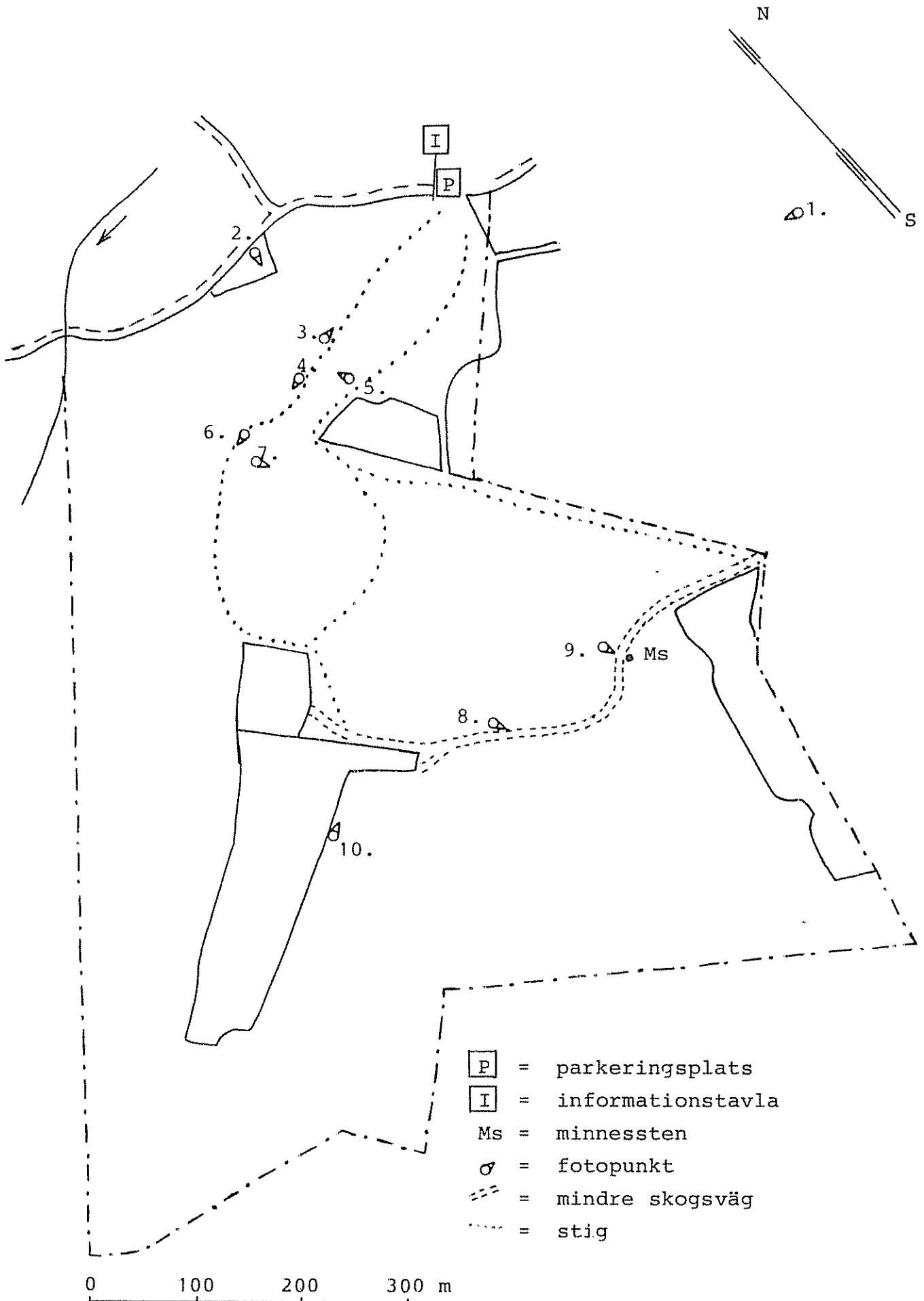
0 300

- ALM, ASK, LÖNN, LIND
- AVENBOK
- BOK, AVENBOK
- BOK
- BOK, EK
- BJÖRK, EK
- AL, ASK
- BLANDLÖV BESTÅND
- SLÅTTERMARK
- ÅKER, BETESMARK

BANDPROFIL OCH STORRUTOR FÖR VEGETATIONSANALYS

FRILUFTSANORDNINGAR OCH FOTOPUNKTER

Tabell 1 SMÅRUTEANALYS - VÅRASPEKTEN (18 maj)

Storrutans nummer	1	2	3	4	5	6	7
Antal kärlväxter	17	24	21	(30 maj) 27	15	13	8
Skogsfräken					20		
Träjon			30	40		10	
Skogsbräken							10
Hässlebrodd	20 ²		20 ²	20 ²		30 ²	10 ²
Kruståtel							10 ²
Lundslök	50 ²	50 ²	50 ²	90 ²	10 ²	30 ²	
Hundäxing		30 ²					
Lundgröe	70 ²		10	10		40 ²	
Vispstarr	10						
Ramslök		*	60	30 ²			
Ekorrhår			40	50 ²		20 ²	100 ²
Storrams		*					
Kransrams				*			
Liljekonvalj	30		20	10		100 ³	
Bok						10	20
Lundarv		20		20 ²			
Buskstjärnblomma		20	10	80 ²		20	

Tabell 1 SMÅRUTEANALYS - VÅRAPEKTEN (18 maj) Forts.

Storrutans nummer	1	2	3	4	5	6	7
Majsmörblomma		10		10	30		
Svalört		70 ²	40 ²	50 ²	90 ³		
Blåsippa	100 ²	30 ²	100 ²	100 ²	20		
Vitsippa	100 ³	100 ³	100 ³	100 ³	100 ³	90 ³	20 ²
Gulsippa	100 ³	80 ²	70 ²	50 ²	90 ²		
Aklejruta				*			
Skånsk nunneört	50 ²	100 ²	40	60 ²			
Löktrav		*					
Tandrot		*					
Trubbhagtorn	10						
Hällon					10		
Nejlikrot		10					
Vårärt	10		10	30 ²			
Harsyra			40 ²	90 ²		50 ²	100 ²
Stinknäva	*						
Skogsbingel	80 ²	100 ³	10 ²	30 ²	20 ²		
Lönn	10	40	90	90 ²	10	70 ²	
Underviol	*	20 ²	50	20 ²	50		
Hundloka		20 ²					
Kirskål		*		10	40		

Tabell 1 SMÅRUTEANALYS - VÅRASPEKTEN (18 maj) Forts.

Storrutans nummer	1	2	3	4	5	6	7
Ask				10			
Lungört	10	10		40	20 ²		
Gulplister	100 ²	90 ²	90 ²	100 ²	100 ²	60 ²	
Vätteros			*				
Myska	30 ²	10	20 ²	40 ²	50 ³		
Vildkaprifol							40 ²
Gullris						10	

Tabell 2 SMÅRUTEANALYS - HÖGSOMMARASPEKT (21 juli)

Storrutans nummer	1	2	3	4	5	6	7
Antal kärleväxter	12	16	17	22	13	14	11
Skogsfräken					20		
Ekbräken							10
Skogsbräken							20 ²
Hässlebrodd	*		60	60 ²		90	30 ²
Tuvtätel							10
Krustätel						10	10 ²
Knylhavre		10					
Lundslok	80 ²	40	70 ²	90 ²	10	10 ²	
Hundäxing		30					
Lundgröe	100 ²		40			20 ²	
Ramslök			10				
Ekorrbär			50	60		30 ²	100 ²
Kransrams				*		10	*
Liljekonvalj	30		20	10		100 ³	
Bok				10		20 ²	20
Skogsnarv			20				
Lundarv	*	50 ²	50 ²	60 ²			
Buskstjärnbomma		30	20	50 ²		60	

Tabell 2 SMÅRUTTEANALYS - HÖGSOMMARASPEKT (21 juli) Forts.

Storrutans nummer	1	2	3	4	5	6	7
Blåsippa	100 ²	30 ²	100 ²	100 ²	40		
Aklejruta			20	*			
Trubbhagtorn	10						
Hallon					50		
Nejlikrot		30					
Vårärt		10		10			
Harsyra			50 ²	100 ²	20	60 ²	100 ²
Stinknäva		*					
Skogsbingel	90 ²	100 ³	20 ²	50 ²	20 ²		
Lönn	30	60	80	100 ²	30	70 ²	*
Underviol				20	30		
Skogsviol			30 ²	30 ²			
Hundloka		10					
Kirskål		10		30	70		
Ask				10			
Lungört	10			10	20		
Toppdån						10	
Gulplister	100 ²	100 ²	100 ³	100 ²	100 ²	70 ²	
Snärjmåra		30 ²					
Myska	30 ³		20 ²	50 ²	70 ²		
Vildkaprifol							40 ²
Hässleklocka		*		*	10		
Gullris						10	

Tabell 3 BANDPROFIL Forts.

Rutans nummer	1	3	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	41	43	45	47	49	51	53	55	57	59					
Buskstjärnblomma	1																				1			1											
Stellaria holostea																																			
Lundarv			1	2	2	3	2	2																											
S. nemorum																																			
Ramslök	1	1	1	1	1	1	1															1					1								
Allium ursinum																																			
Tandrot								1																											
Dentaria bulbifera																																			
Myska							1	1	2	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2				
Galium odoratum							1																												
Lind							1																												
Tilia cordata																																			
Ask									1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1				
Fraxinus excelsior																																			
Harsyra										1																									
Oxalis acetosella																																			
Rönn																																			
Sorbus aucuparia																																			
Skogsviol																																			
Viola riviniana																																			
Lungört																																			
Pulmonaria officinalis																																			
Bok																																			
Fagus sylvatica																																			
Liljekonvalj																																			
Covallaria majalis																											1	2	1	2	1	2	1	2	
Te-veronika																																			
Veronica chamaedrys																																			
Avenbok																																			
Carpinus betulus																																			

Tabell 4

Utdrag ur "Handlingar rörande laga skifte och stängseldelning uti Esperöds by, Onsjö härad, Hallaröds socken" upprättad 1831-1841

Äng och skogsskiftet

Aaa	Äng
af 129	af bjeret.
af 138	af ängen höglänt och stenbunden.
af 139	af Dito - något bättre.
af 140	af Dito - sämre.
af 145	af Stoberlierna.
af 146	Jemn trakt på bjeret.
af 147	Backsluttning.
af 148	Stenbunden höjd.
af 149	Stenig och mager trakt.
af 150	Lågländ stenig trakt.
151	Hästakärrsäng, mosslupen och mager staggvall.
152	Hästakärr, gräsbördigt.
152a	Dito - något sämre.
153	Stenbunden och skärf blandad hårdmark vid Lillabjer.
154	af Hästakärrsängen, 2 ^{ne} stycken, stenbundna.
155	Lillabjer, stenbunden och skogbevuxen trakt.
156	Dito berghällerna. (2 st).
157	Lillabjers berghäll.
158	Jemnlända trakter af berget.
af 159	Dito sluttning.
160	Stenbunden trakt.
164	Tvenne berghallar.
af 166	af Hästängskärret, stenbundet och magert.
167	Mager högländ trakt af Svartehall.
168	Svartehallar (på 4 ställen).
169	En trakt stenig hårdmark emellan hallarna.
170	Jemnländare trakt.
171	Dito gräsbördigare.
af 172	af Hästakärrsrännet.
af 173	Osåkrarna, stenig hårdmark.

- af 174 Dito af bättre beskaffenhet.
- af 176 af Skogängskärr, osåkrar och Hästängskärr.
 - 177 Röskärr, mosslupen, mager mosse.
- af 179 Osåker, hårdvall.
 - 180 Svartehalls skärf.
- af 181 Mager och stenig mark vid Svartehallar.
 - 182 af Svartehallar (på 2 ställen).
 - 183 Jemnländ hårdmark vid Svartehall.
 - 184 Svartehalls skärf.
 - 184a Stenbunden hårdmark intill Svartehallar.
- af 185 Mustaeket, stenbunden höglänt mark.
- af 195 af Musta mosse.
- af 197 af Holmbergs äng.
- af 198 af Boket.
- af 202 Stenbundit drag af Karnehåla.
- af 205 Karnahåla, äng, hög backe mellan berghallarna.
- af 206 Dito - stenbundet kärrdrag.
 - 207 Dito - stenig och mager backe.
 - 208 Dito - stenigt kärrdrag.
 - 209 Dito - berg och skär.
- af 210 Stenig hårdmark.
 - 211 Högländ, mager och stenig trakt vid Svartehallar.
 - 212 Röskärr, gräsbördigt.
 - 213 Karnahåla, backar, magra och steniga.
- af 214 af Karnahåla hallar.
 - 215 af Karnahåla backar.
- af 216 af Dito.
 - 217 En jemnländ och gräsbördig trakt vid kärr.
- af 216 af Dito.
 - 217 En jemnländ och gräsbördig trakt vid kärr.
- af 218 Jemn trakt vid Dito.
- af 219 af Krokäckärr.
- af 222 af Dito sidländ och gräsbördig staggvall.

Äng- och Skogskifte

Caa

- 159 Jemnländ sluttning intill Lillabjer.
161 af Holmbergs äng; skogbeväxt källa.
162 Svartehallsberget.
163 Gräsbevuxen håla vid Svartehall.
165 Höjd af Svartehall.
af 166 af Hästängskärret, stenbundet och magert.
af 167 Högländ mager trakt vid Svartehall.
af 185 af Musta eket, stenbunden och högländ mark.
186 af Dito - sämre trakt.
187 vid Svartehall.
188 af Holmbergs äng - hög backe.
189 af Dito.
190 af Dito - jemnländ gräsbevuxen sluttning.
191 af Dito - Berghall.
192 af Dito stenigt.
193 af Dito - högländ och stenbunden trakt.
194 af Dito - mycket stenbundet vederlag.
195 af Markabäcks rännan.
196 Torf jord.
af 197 Lågländ mager trakt af Holmbergs äng.
af 200a af Markabäcks rännan.

Äng

Cb

- 129 af Allarpsbjer, hällerna.
141 af Klamran, sidländ och stenbunden.
af 142 af Klamran, sidländ och skogbunden.
af 143 af Dito, högländare och stenbundnare.
144 Stoberlierna, stenbunden källa.
af 145 af Dito, stenbundna och skärfblandade.
af 146 Det jemna bjeret.
af 147 Gräsbördig backs sluttning.
af 148 Stenbunden höjd.
af 149 Stenig trakt.
af 150 Lågländ stenig trakt.

Äng

Cc

- af 127 Smedjebacken, högländ och stenbunden.
- 128 af Dito intill stora bjer.
- af 129 Brant hälla af Allarps bjer.
- af 142 af Klamran.
- af 143 af Dito.

Tabell 5 FJÄRILSFAUNA

Sällsynta fjärilar jämte larvens värdväxt.

Drepana harpagula (vass-spetsad sikelvinge)

Värdväxt: lind.

Polychrysia c-aureum (förgyllt metallfly)

Värdväxt: aklejruta.

Cidaria sagittata (piltecknad fältmätare)

Värdväxt: aklejruta.

Eustroma reticulata (nätådrig parkmätare)

Värdväxt: vildbalsamin.

Eupithecia egenaria (lindmalmätare)

Värdväxt: lind.

Discoloxia blomeri (blomers mätare)

Värdväxt: alm.

Teleiodes flavimaculella (svenskt namn saknas)

Värdväxt: okänd.

Mindre allmänna fjärilar jämte larvens näringsväxt.

Cerura bicuspis (snövit gaffelsvans)

Värdväxt: bok.

Aglia tau (nagelspinnare)

Värdväxt: bok.

Odontosia sieversi (sievers flikvinge)

Värdväxt: björk.

Arctornis L-nigrum (vitvingespinnare)

Värdväxt: bok, ek, lind.

Drymonia trimacula (gulsvansad vinterekspinnare)

Värdväxt: ek.

Tabell 6 FÅGELFAUNA

Ormvråk (*Buteo buteo*)

Ett par häckade inom området 1979.

Morkulla (*Scolopax rusticola*)

Arten observerad inom området 1977, (Nyberg muntl).

Ringduva (*Columba palumbus*)

Trolig häckfågel inom lövskogsområdet.

Gök (*Cuculus canorus*)

Enstaka noteringar.

Kattuggla (*Strix aluco*)

Tillfälligt observerad inom området, men häckning ej osannolik eftersom enstaka äldre ihåliga träd finns.

Hornuggla (*Asio otus*)

Ungar hördes tugga mat i närheten av området under sommaren 1977, (Nyberg muntl).

Tornseglare (*Apus apus*)

Förekommer vid kringliggande gårdar.

Spillkråka (*Dryocopus martius*)

Hörd inom området.

Större hackspett (*Dendrocopos major*)

Häckfågel inom området.

Sånglärka (*Alauda arvensis*)

Noterad inom området, men hör till de öppna omkringliggande markerna.

Hussvala (*Delichon urbica*)

Insektsfångande fåglar observerades regelbundet över området, häckar vid omkringliggande gårdar.

Trädpiplärka (*Anthus trivialis*)

Häckfågel och karaktärsart för området.

Sädesärla (*Motacilla alba*)

Observerad vid områdets åkermarker.

Gärdsmyg (*Troglodytes troglodytes*)

Häcker sannolikt med några par i områdets snåriga och buskiga partier.

Rödhake (*Erithacus rubecula*)

Vanlig häckfågel.

Buskskvätta (*Saxicola rubetra*)

Hör till dikeskanterna och de öppna markerna, observerad i gränsområden mot åkrar och betesmarker.

Koltrast (*Turdus merula*)

Allmän häckfågel.

Björktrast (*Turdus pilaris*)

Noterad vid flera tillfällen, men häckning ej konstaterad.

Taltrast (*Turdus philomelos*)

Sannolikt sparsamt häckande.

Törnsångare (*Sylvia communis*)

Endast enstaka noteringar.

Trädgårdssångare (*Sylvia borin*)

Häckfågel, företrädesvis i buskage kring öppna områden.

Svarthätta (*Sylvia atricapilla*)

Häckfågel, företrädesvis i buskage kring öppna områden.

Grönsångare (*Phylloscopus sibilatrix*)

Häckfågel. Karaktärsart för ädellövsbogen och den gamla bokskogen.

Lövsångare (*Phylloscopus trochilus*)

Häckfågel.

Svartvit flugsnappare (*Ficedula hypoleuca*)

Häckfågel inom området.

Entita (*Parus palustris*)

Häcker sannolikt med några par inom området.

Blåmes (*Parus caeruleus*)

Häckfågel.

Talgoxe (*Parus major*)

Häckfågel.

Nötväcka (*Sitta europaea*)

Häcker sannolikt med några par inom området.

Trädkrypare (*Certhia familiaris*)

Troligen ett till flera häckande par.

Nötskrika (*Garrulus glandarius*)

Ett par med flygga ungar noterades under sommaren.

Kråka (*Corvus corone*)

Ett par häckade inom området 1979.

Bofink (*Fringula coelebs*)

Allmän häckfågel.

Grönfink (*Carduelis chloris*)

Noterad vid några tillfällen, men häckning ej konstaterad.

Mindre korsnäbb (*Loxia curvirostra*)

Tillfälligt observerad.

Domherre (Pyrrhula pyrrhula)

Observerades under hösten.

Stenknäck (Coccothraustes coccothraustes)

Häckar sannolikt med två till tre par och ses framför allt i partier med ädellövskog. Matning av utflugna ungar noterades under sommaren. Under hösten observerades en flock på ca 15 fåglar i avenbokskogen.

Gulsparv (Emberiza citrinella)

Observeras regelbundet i och i närheten av områdets granplanteringar och häckar troligen med ett till flera par.

Tabell 7 DÄGGDJURSFUNA

Igelkott (*Erinaceus europaeus*)

Förekommer sannolikt med en svag stam.

Skogshare (*Lepus timidus*)

Förekommer i Skånes skogsområden och finns här i en fast stam.

Fälthare (*Lepus europaeus*)

Tillhör slättområdena, men förekommer enligt vissa rapporter vid Allarp.

Ekorre (*Sciurus vulgaris*)

Förekommer sannolikt med en svag stam.

Räv (*Vulpes vulpes*)

Förekommer med en god stam.

Grävling (*Meles meles*)

Förekommer med en god stam enligt intervjuundersökningen.

Hermelin (*Mustela erminea*)

Anges som "tillfällig" i intervjuundersökningen. Svårinventerad art, och förväxling med småvessla kan tänkas.

Småvessla (*Mustela nivalis*)

Anges som "tillfällig" i intervjuundersökningen och förväxling med hermelin kan tänkas. Tillgången varierar starkt till följd av fluktuationer i gnagartillgången.

Mård (*Martes martes*)

Anges som "tillfällig" i intervjuundersökningen.

Dovhjort (*Dama dama*)

Har i ett par intervjusvar angivits som tillfällig.

Kronhjort (*Cervus elaphus*)

En lokal, mindre population förekommer i ett område omkring Hallaröd.

Rådjur (*Capreolus capreolus*)

Förekommer enligt uppgift med en god stam och är observerad inom området vid ett par tillfällen.

Älg (*Alces alces*)

Förekommer troligen med en tämligen svag stam.

Fig 1. Allarps berg sett från sydost.

Fig 2. Allarps berg sett från inägan i norr.

Fig. 3 och 4. Utsikt från toppen av vulkankägglan med dess blandade lövskog av alm, ask, avenbok, lind och lönn. Skogsbingelsamhälle med stort gräsinslag

Fig 5. Fältskiktsfattigt blockparti av bandprofilen.

Fig 6. Tät avenbokskog med frodigt fältskikt av skogsbingel, lundary och gulplister.

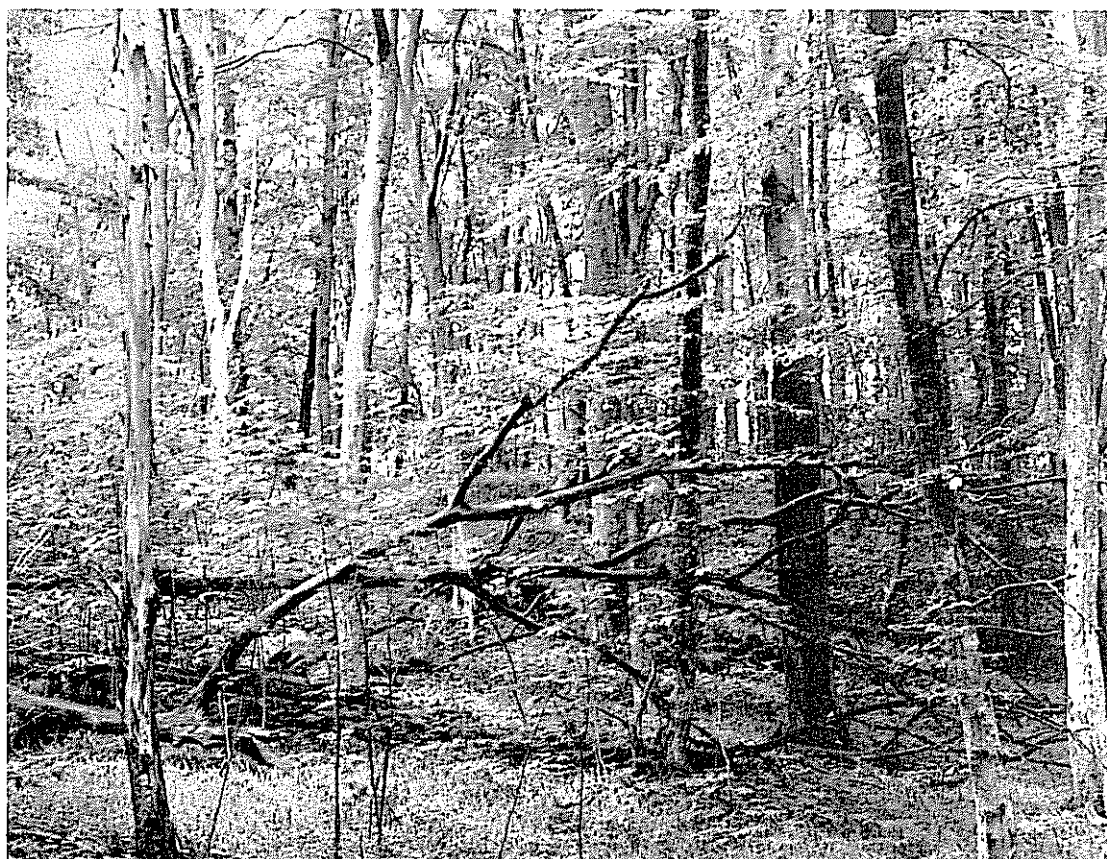

Fig 7. Bokskogsparti med stort inslag av avenbok och ett frodigt sältskikt.

Fig 8. Äldre bokskog av lågörttyp.

Fig 9. "Karra" stenen.

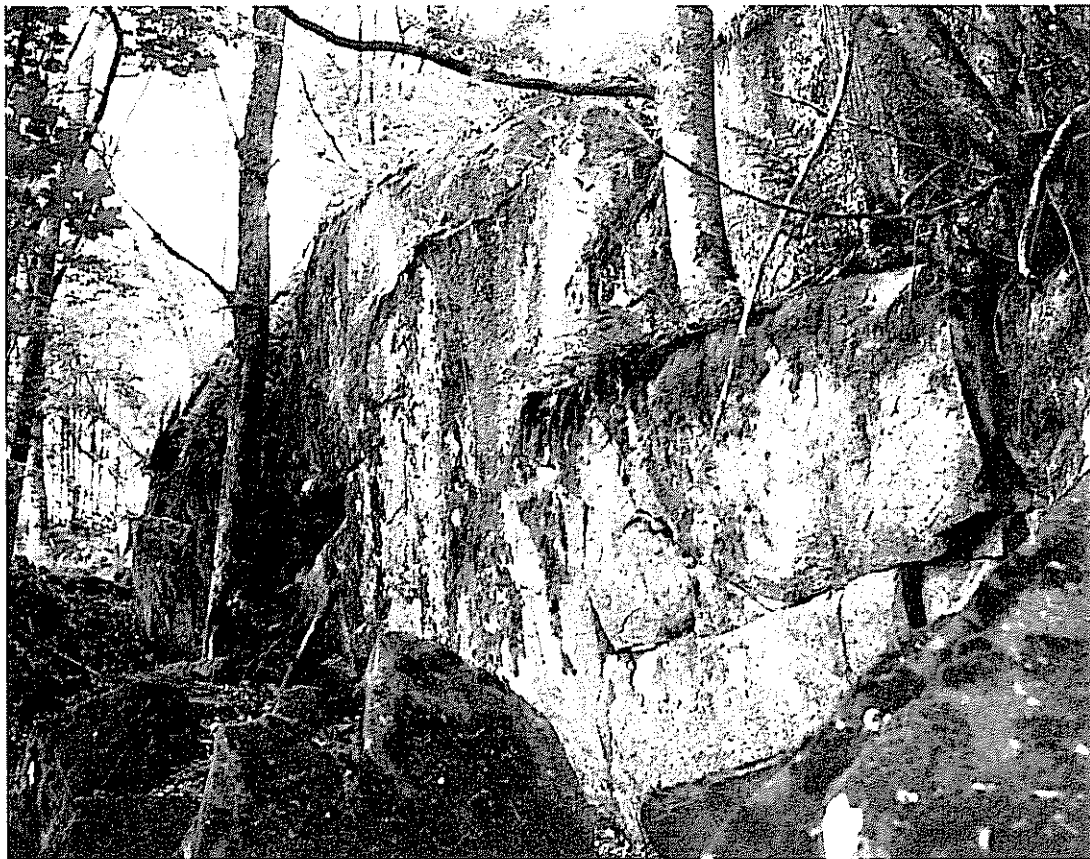

Fig 10. Amfibolitförekomsten "Svartehallar".

Meddelanden från Länsstyrelsen i Malmöhus län, naturvårdsenheten

1978

1. Kullabergs häckfåglar
2. Konsekvenser för täktverksamheten och grusförsörjningen i Västra Skåne om fasta förbindelser anläggs över Öresund
3. Översiktliga volymeräkningar av i ytan liggande grusförekomster i Västra Skåne
4. Rapport rörande fördelning och kvalitet av berg- och jordarter i Sydsverige och Danmark med avseende på grusproduktion
5. Häckfågelfauna i Foteviksområdet
6. Christinelunds lövskogsreservat - vegetation och fauna
7. Kustområdet mellan Skäret och Svanshall - vegetation och markhistoria

1979

1. Markinventering av landskapet mellan Hörby och Långaröd inom Hörby kommun
2. Vegetationsundersökningar på Kullaberg
3. Sjöinventering i Malmöhus län
4. Våtmarker i Malmöhus län
5. Måkläppen 1900-1978

1980

1. Hagestad
2. Välleröds kärr i Fyledalen
3. Klingavälsån. Vattenundersökningar 1980

1981

1. Stångby mosse
2. Luftkvaliteten i Malmöhus län
3. Allarps berg